ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ 3 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ κ. Ανδρέα Ν. Λουρουτζιάτη

Ο Δήμος Λάρνακας με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος, συνεχίζει την προσπάθειά του για προώθηση διαφόρων προγραμμάτων και έργων. Δημιουργεί νέους χώρους πρασίνου, πεζόδρομους και ποδηλατόδρομους, τοποθετεί φωτοβολταϊκά πλαίσια σε δημοτικά κτίρια, προωθεί την αντικατάσταση λαμπτήρων για εξοικονόμηση ενέργειας.

Επιπλέον, συμμετέχει σε προγράμματα ανακύκλωσης στερεών απορριμμάτων, συνεχίζει τη σύνδεση της υπόλοιπης περιοχής της πόλης με το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα, σε συνεργασία με κυβερνητικούς φορείς, προωθεί το Πρόγραμμα «Προστασίας και Διαχείρισης των Αλυκών Λάρνακας» και τον έλεγχο της ποιότητας του θαλάσσιου νερού, μέσω του Προγράμματος της Γαλάζιας Σημαίας, διοργανώνει εκστρατείες καθαριότητας και προγράμματα ενημέρωσης για περιβαλλοντικά θέματα με οργανωμένα σύνολα και σχολεία και συμμετέχει σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα για το περιβάλλον.

Αγαπητοί φίλοι,

Με συνεχείς προσπάθειες και τη δική σας συνεισφορά, επιδιώκουμε να μετατρέψουμε την πόλη μας πιο πράσινη και φιλική προς τους κατοίκους και τους επισκέπτες της. Μια πόλη, βιώσιμη που σέβεται το περιβάλλον και τους ανθρώπους της.

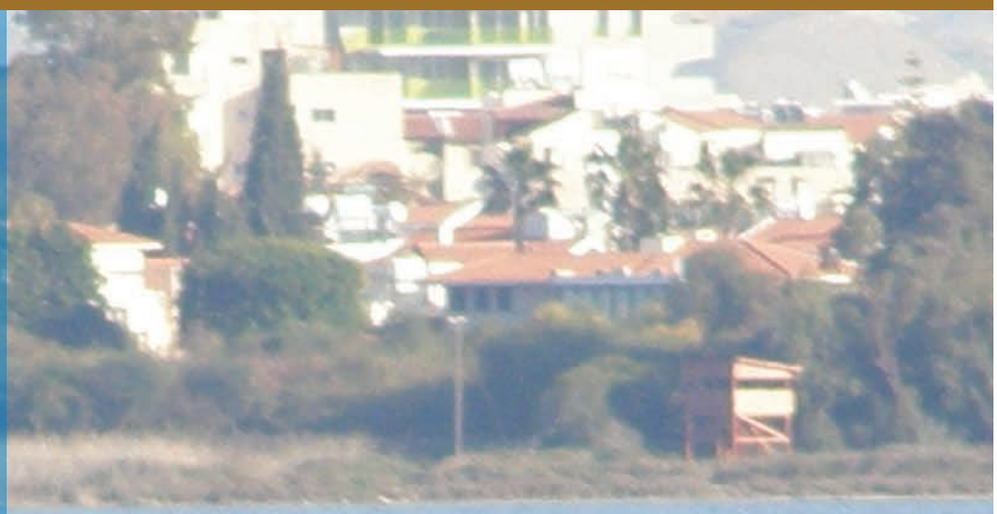

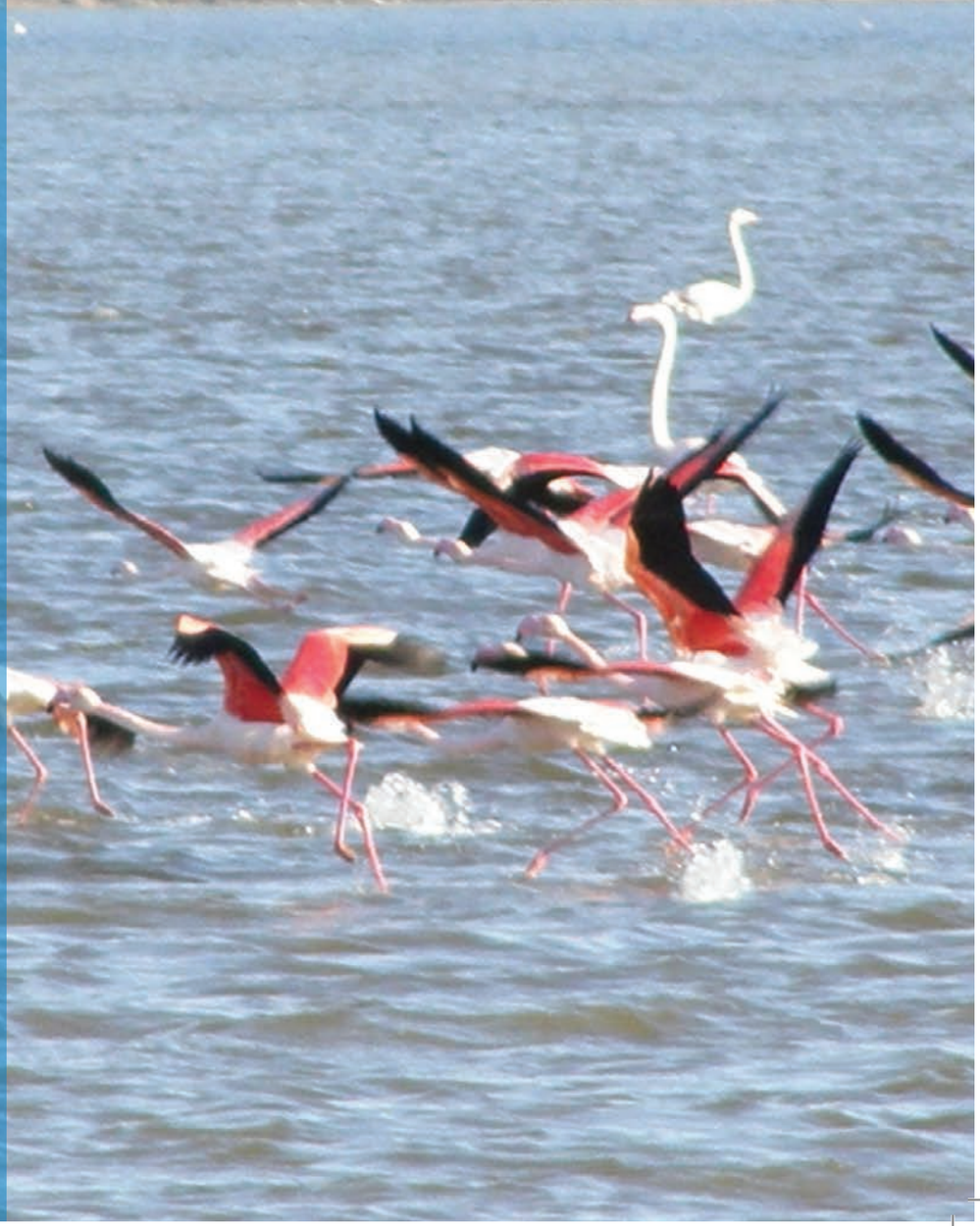

Ετήσια έκδοση
Δήμου Λάρνακας
Τεύχος 3ο
Δεκέμβριος 2014

Κατά νόμο υπεύθυνος
Λευτέρης Εμπεδοκλής
Δημοτικός Γραμματέας

Εκτύπωση
Ζαφείρης Δημητρίου και Υιός Λτδ

Επιμέλεια
Τομέας Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Διορθώσεις κειμένων
Λουκία Κουσιάπα
Ανώτερη Γραμματειακός Λειτουργός

Φωτογραφίες
Αρχείο Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Φωτογραφία Εξωφύλλου
Η Αλυκή της Λάρνακας

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Χαιρετισμός Μελών Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης Δήμου Λάρνακας 2
- Η άποψη μας για το λιμάνι της Λάρνακας 2
- Περιβαλλοντικές δραστηριότητες 3
- Συνέντευξη με τον Πρώτο Δασικό Λειτουργό του Τμήματος Δασών 12
- Οι κλιματικές αλλαγές και πως μας επηρεάζουν 16
- Άγριες ορχιδέες στην ευρύτερη περιοχή των Αλυκών Λάρνακας 17
- Μια παραλία με Γαλάζια Σημαία 18
- Κακοποίηση ζώων στην Κύπρο 19
- Καταπολέμηση των κουνουπιών στις Αλυκές της Λάρνακας 22
- Μερικές οδηγίες για συνεργασία με τη Γη 23
- Μαζί ανακυκλώσαμε στη Λάρνακα… 24
- Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας 25
- Όξινη Βροχή 26
- Φυτοφάρμακα 28
- Αλυκές Λάρνακας - Σχήματα νερού, πολιτισμού και «λυδία λίθος» επιβίωσης 30
- Γνωρίζετε ότι… 33
- Ένας σύγχρονος πράσινος πόλεμος 36
- Η Φύση εκδικείται 37
- Ενδιαφέρουν και αυτά… 38

Μήνυμα Μελών Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Το 2013 ήταν μια δύσκολη απ' όλες τις απόψεις χρονιά. Τόσο η οικονομική κρίση που μαστίζει τη χώρα μας, όσο και η αποχώρηση κάποιων συναδέλφων από τον Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του Δήμου μας, ήταν τα κύρια εμπόδια ώστε να μην εκδοθεί και να φθάσει το περιοδικό κοντά σας.

Παρά τις δυσκολίες όμως και με τη στήριξη των χορηγών μας, τους οποίους και ευχαριστούμε θερμά, καταφέραμε φέτος να εκδώσουμε το 3ον τεύχος των «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΝΕΩΝ», ώστε να συνεχίσουμε να σας ενημερώνουμε για τα περιβαλλοντικά θέματα και τις δραστηριότητες που αφορούν το Δήμο Λάρνακας και την πόλη μας.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά την κ. Ανδριάνα Καρόνια, Φυσικό, η οποία είναι κοντά μας για έξι μήνες με το Πρόγραμμα Εργοδότησης Ανέργων Πτυχιούχων της ΑνΑΔ, για την πολύτιμη βοήθεια της στην έκδοση αυτού του τεύχους.

Επίσης να συγχαρούμε τη συνάδελφο κ. Χριστιάνα Κουζάρη-Αθανασάτου, σημαντικό μέλος του Τομέα μας και το σύζυγο της Σπύρο, που πρόσφατα απέκτησαν το πρώτο τους παιδί.

Τα Μέλη του Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης είναι πρόθυμα να ακούσουν τις εισηγήσεις ή και τα παράπονά σας, ώστε όλοι μαζί να βελτιώσουμε το περιβάλλον της πόλης μας.

Τέλος, σας προσκαλούμε να συμμετάσχετε στις περιβαλλοντικές εκδηλώσεις που προγραμματίζουμε για τη φετινή χρονιά στη Λάρνακα, την πόλη που αγαπάμε!

Η άποψη μας για το λιμάνι

Τα έργα στο λιμάνι Λάρνακας που θα χρησιμεύσουν ως βάση ανεφοδιασμού και υποστήριξης για υπεράκτιες εργασίες, εξερεύνησης και γεώτρησης στην κυπριακή ΑΟΖ για ανεύρεση υδρογονανθράκων, πυροδότησαν φέτος μεγάλες αντιδράσεις μεταξύ των κατοίκων της πόλης, λόγω των κινδύνων που εμπερικλείουν τέτοιες εγκαταστάσεις.

Οι εργασίες που γίνονται στο λιμάνι περιλαμβάνουν:
(Α) Logistics Operations:
- Αποθήκευση και διαχείριση χημικών ουσιών.
- Αποθήκευση και διαχείριση αναλώσιμων (περιβλήματα, αγωγοί σωλήνων, γεωτρήσεις κτλ.).
- Χειρισμός εκρηκτικών.
- Χειρισμός ραδιενεργών υλικών.
- Χειρισμός των αποβλήτων που συνδέονται με τις εργασίες γεώτρησης.

(Β) Μονάδα παραγωγής υγρής λάσπης:
Η υγρή λάσπη θα παράγεται στη Μονάδα, στο χώρο του λιμανιού και θα μεταφέρεται στον χώρο της γεώτρησης με σκάφος υποστήριξης. Για τις ανάγκες της Μονάδας απαιτείται και η κατασκευή εγκαταστάσεων αποθήκευσης σκόνης (βαρίτη και μπετονίτη).

Όλες οι πιο πάνω εγκαταστάσεις ενδέχεται, αν κάτι δεν πάει καλά, να επηρεάσουν την ποιότητα του αέρα, του νερού (θαλάσσιου και επιφανειακού), του εδάφους/υπεδάφους, τη χλωρίδα και πανίδα αλλά και το τοπίο (παραγωγή θορύβων, οσμής κτλ.).

Σίγουρα οι μελέτες που υποβλήθηκαν εμπερικλείουν τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να μετριαστούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και στους κατοίκους της περιοχής.

Τα έργα που έγιναν, δεν πρέπει όμως σε καμία περίπτωση να παραμείνουν μόνιμα. Η πόλη μας υπέφερε αρκετά από τη λειτουργία του Διυλιστηρίου Πετρελαίου και υποφέρει ακόμα από τις εγκαταστάσεις των πετρελαιοδεξαμενών και υγραερίου, με όλες τις αρνητικές επιπτώσεις για το περιβάλλον, τη δημόσια υγεία, αλλά και την ασφάλεια των πολιτών.

Να μην ξεχνούμε βέβαια, ότι το λιμάνι βρίσκεται στο κέντρο της Λάρνακας και οποιοδήποτε πρόβλημα θα επηρεάσει ολόκληρη την πόλη και την τουριστική βιομηχανία.

Στο μεταξύ ο Δήμος Λάρνακας μέχρι να μετακινηθούν οι εγκαταστάσεις υποστήριξης για ανεύρεση υδρογονανθράκων από το λιμάνι της πόλης, πρέπει να απαιτήσει από το Κράτος να υπάρξει επαρκής περιβαλλοντική παρακολούθηση του έργου από τις Αρμόδιες Κρατικές Υπηρεσίες, να υπάρξει διαφάνεια και όλα τα στοιχεία να είναι διαθέσιμα στο κοινό.

Κώστας Κόκκινος
Υπεύθυνος Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Στοιχεία επικοινωνίας Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Τηλέφωνα: 24816559, 24816556, Φαξ: 24653332
e-mail: perivallon@larnaka.com
www.larnaka.com Η επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου Λάρνακας
www.larnaka202020.eu Η επίσημη ιστοσελίδα του Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του Δήμου Λάρνακας για το Αειφόρο Ενεργειακό Σχέδιο Δράσης του Δήμου Λάρνακας.

www.larnakaperivallon.blogspot.com Το blog του Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Βρείτε μας στο FB γράφοντας στο πεδίο αναζήτησης «Τομέας Περιβαλλοντικής Διαχείρησης», στα Ελληνικά

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Εκδήλωση στην Πλατεία Ευρώπης για την εξοικονόμηση ενέργειας και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

12 Νοεμβρίου 2013

Διοργανώθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2013 εκδήλωση στην Πλατεία Ευρώπης στη Λάρνακα, με θέμα την εξοικονόμηση ενέργειας και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Την εκδήλωση διοργάνωσαν ο Δήμος Λάρνακας, η Οργάνωση ΣΥΜΕΡΑ – Οι φίλοι της θάλασσας, το Ενεργειακό Γραφείο Κυπρίων Πολιτών και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Έλαβαν μέρος μαθητές από το Ειδικό Σχολείο Άγιος Σπυρίδωνας και το Δημοτικό Σχολείο Καλογερά (Κύκλος Β').

Τα παιδιά ενημερώθηκαν, έπαιξαν παιχνίδια επιμορφωτικού χαρακτήρα και διένειμαν διαφωτιστικά φυλλάδια στους περαστικούς.

Την εκδήλωση επιχορήγησε η Ελληνική Τράπεζα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Γνωρίστε τις Αλυκές»

Ιανουάριος – Απρίλιος 2014

Με μεγάλη επιτυχία συνεχίστηκε και φέτος το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Γνωρίστε τις Αλυκές».

Οι 1000 περίπου μαθητές από 16 σχολεία όλης της Κύπρου που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, ενημερώθηκαν από αρμόδιους Λειτουργούς του Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του Δήμου Λάρνακας για το οικοσύστημα της περιοχής.

Οι μαθητές έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα αποδημητικά πουλιά, τη χλωρίδα και την τροφική αλυσίδα του υγροβιότοπου και εξέφρασαν την ανησυχία τους για τις πηγές ρύπανσης που απειλούν τις Αλυκές.

Παγκόσμια Ημέρα Υγροβιότοπων

3 Φεβρουαρίου 2014

Ο Δήμος Λάρνακας σε συνεργασία με το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, διοργάνωσαν στις 3 Φεβρουαρίου 2014 εκδήλωση με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Υγροβιότοπων, στην Αλυκή Λάρνακας.

Η εκδήλωση περιελάμβανε ενημέρωση μαθητών Δημοτικών Σχολείων για την οικολογική σημασία των Αλυκών Λάρνακας και τους κινδύνους ρύπανσής τους, παρατήρηση των πουλιών και καθαρισμό του Μονοπατιού της Φύσης.

ΩΡΑ ΤΗΣ ΓΗΣ 2014

Περισσότερες από 157 χώρες και περιοχές έλαβαν μέρος φέτος στην παγκόσμια εκστρατεία ενάντια στην κλιματική αλλαγή, «Η Ώρα της Γης» , με κεντρικό μήνυμα «Use your power to make change a reality» ή σε ελεύθερη μετάφραση στα ελληνικά «Χρησιμοποίησε την ενέργειά σου για να κάνεις την αλλαγή πραγματικότητα».

Στην πρωτοβουλία αυτή συμμετείχε και ο Δήμος Λάρνακας, το Σάββατο 29 Μαρτίου 2014, όπου κάλεσε τους δημότες του να σβήσουν τα φώτα στα σπίτια τους για μία ώρα από τις 8:30 μ.μ - 9:30 μ.μ προκειμένου να στείλουν το δικό τους μήνυμα συμμετοχής και δράσης για την προστασία του πλανήτη από την υπερθέρμανση.

Παράλληλα, κατά τη διάρκεια της εκστρατείας έσβησαν τα φώτα στην Πλατεία Ευρώπης και στα γραφεία του Δημοτικού Μεγάρου.

Εκπαιδευτικές συναντήσεις

Ιανουάριος – Μάιος 2014

Μέσα στα πλαίσια της προώθησης της περιβαλλοντικής συνείδησης των δημοτών και κυρίως των μαθητών, Μέλη του Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του Δήμου Λάρνακας, πραγματοποίησαν και φέτος συναντήσεις με μαθητές στα σχολεία τους και τους ενημέρωσαν για διάφορα περιβαλλοντικά θέματα, όπως η ανακύκλωση, η εξοικονόμηση ενέργειας κ.ά.

Στις συναντήσεις έγινε επίσης συζήτηση με τους μαθητές και καταγράφηκαν οι απόψεις, αλλά και οι εισηγήσεις τους για αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων της πόλης μας.

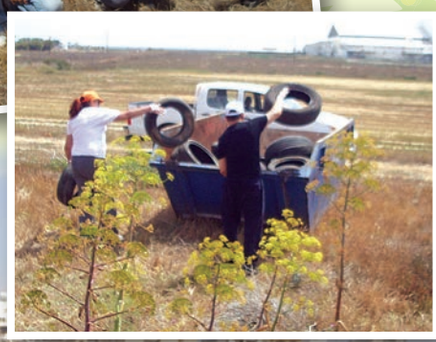

Let's Do It Cyprus – Καθαρίζω την Κύπρο σε μια μέρα

6 Απριλίου 2014

Ο Δήμος Λάρνακας συμμετείχε στην εκστρατεία Let's Do It Cyprus, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 6 Απριλίου 2014.

Η εκστρατεία στην Κύπρο ήταν μέρος της διεθνούς καμπάνιας Let's Do It World που ξεκίνησε το 2008 από την Εσθονία και είχε σαν στόχο τον καθαρισμό όλης της χώρας σε μία μέρα. Στην Κύπρο η εκστρατεία περιελάμβανε τον καθαρισμό της υπαίθρου από απόβλητα σε μία μόνο ημέρα με τη βοήθεια εθελοντών.

Η ανταπόκριση του κόσμου ήταν μεγάλη και συλλέχθηκαν τόνοι σκουπιδιών, αδρανών υλικών και ανακυκλώσιμων υλικών. Στη Λάρνακα, καθαρίστηκαν οι περιοχές των Αλυκών και οι παραλίες των Φοινικούδων και Μακένζυ.

Ο Δήμος Λάρνακας ευχαριστεί θερμά τα οργανωμένα σύνολα και δημόσιους οργανισμούς που συμμετείχαν στην προσπάθεια που έγινε στην πόλη: Swissport Cyprus Ltd, Rotaract, Πολιτική Άμυνα, ΚΟΑ, Πυροσβεστική Υπηρεσία, 30ον Σύστημα Προσκόπων Αμμοχώστου, Περιβαλλοντικό Κίνημα Λάρνακας, Σύνδεσμος προστασίας ζώων και πουλιών Λάρνακας – Αμμοχώστου, Προσωπικό του Δήμου Λάρνακας και πολλοί άλλοι εθελοντές.

Εβδομάδα Περιβάλλοντος

8 – 14 Μαΐου 2014

Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία για δωδέκατη χρονιά, η Εβδομάδα Περιβάλλοντος που διοργάνωσε ο Δήμος Λάρνακας από τις 8 έως και τις 14 Μαΐου. Συνολικά συμμετείχαν 750 άτομα από σχολεία της ευρύτερης περιοχής Λάρνακας και οργανωμένα σύνολα.

Οι εκδηλώσεις περιελάμβαναν Ημερίδα για περιβαλλοντικά θέματα στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών για μαθητές Γυμνασίων, διαλέξεις σε σχολεία για περιβαλλοντικά θέματα της πόλης μας, εκστρατείες καθαριότητας του βυθού και της θάλασσας των Φοινικούδων από τους καταδυτικούς ομίλους ΚΙΜΩΝ ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ και ΙΠΠΟΚΑΜΠΟΣ, οργανωμένους περιπάτους στην Αλυκή και ενημέρωση από Λειτουργούς του Δήμου για το οικοσύστημα της περιοχής, δραστηριότητες για παιδιά Δημοτικών Σχολείων στον Δημόσιο Κήπο και Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, εκδήλωση δημοτικών Οικολογικών Σχολείων της Επαρχίας Λάρνακας στο Δημοτικό Θέατρο, σε συνεργασία με την οργάνωση ΣΥΜΕΡΑ – Οι Φίλοι της θάλασσας και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και εκστρατείες συλλογής ηλεκτρικών / ηλεκτρονικών συσκευών και οικιακού τύπου μπαταριών, σε συνεργασία με τις εταιρείες Weee Ηλεκτροκύκλωση και ΑΦΗΣ στα πλαίσια του προγράμματος "Let' s Clean Up Europe!".

Ο Δήμος Λάρνακας ευχαριστεί θερμά όλους όσοι υποστήριξαν την Εβδομάδα Περιβάλλοντος και συμμετείχαν στις εκδηλώσεις, δίδοντας το μήνυμα ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι ευθύνη όλων!

Υποστηρικτές:
Τμήμα Περιβάλλοντος
(Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος),
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφόρησης Europe Direct Λάρνακας και η Ελληνική Τράπεζα.

Δεντροφύτευση στο δάσος παρά το Παττίχειο Αμφιθέατρο Λάρνακας

23 Μαΐου 2014

Την Παρασκευή 23 Μαΐου 2014 έγινε δεντροφύτευση στο δάσος παρά το Παττίχειο Αμφιθέατρο από την εταιρεία CTC-ARI Airports Ltd σε συνεργασία με το Δήμο Λάρνακας. Η δεντροφύτευση έγινε εις μνήμη του Γενικού Διευθυντή της εταιρείας Daniel Galvin.

"Our streets, our choice" Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Κινητικότητας

16 – 22 Σεπτεμβρίου 2014

Κάθε χρόνο η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Κινητικότητας γιορτάζεται από χιλιάδες πόλεις της Ευρώπης και όχι μόνο, από τις 16 έως και τις 22 Σεπτεμβρίου και ο Δήμος Λάρνακας συμμετέχει στο θεσμό ανελλιπώς, από το 2002. Η Λάρνακα έχει διακριθεί ανάμεσα στις καλύτερες πόλεις για το Βραβείο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Κινητικότητας (European Mobility Week Award), σημειώνοντας τρεις πολύ μεγάλες επιτυχίες: τη δεύτερη θέση για το Βραβείο του 2011 και μια θέση ανάμεσα στις 10 καλύτερες πόλεις για το 2012 και το 2013.

Το κεντρικό θέμα της εκστρατείας για το 2014, αφορούσε τη σημασία των δρόμων για τη βιωσιμότητα της πόλης. Με το σύνθημα "Our streets, our choice!" ή σε ελεύθερη μετάφραση στα ελληνικά "Οι δρόμοι μας, η επιλογή μας!", γιορτάσαμε και φέτος την αειφόρο κινητικότητα, αλλά και όλες τις δράσεις και ενέργειες που πραγματοποιούνται ολόχρονα από τον Δήμο μας προς τη βιώσιμη διακίνηση.

Η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Κινητικότητας στη Λάρνακα είχε ένα πολύ πλούσιο, αλλά και ουσιαστικό πρόγραμμα. Οι δραστηριότητες περιελάμβαναν κλείσιμο πολυσύχναστων δρόμων του Αστικού Εμπορικού Κέντρου, τη μεγαλύτερη γιορτή παραδοσιακού χορού με συγκροτήματα απ' όλες τις χώρες της Μεσογείου, οργανωμένο περίπατο στην αναβαθμισμένη οδό Πιαλέ Πασά, αφηγήσεις στο Μουσείο Πιερίδη, για τους ιστορικούς δρόμους της Λάρνακας. Επίσης περιελάμβανε τη μεγαλύτερη έκθεση ποδηλάτου, λαϊκές αγορές σε δρομάκια της πόλης, θέατρο δρόμου, τον καθιερωμένο ποδηλατικό γύρο, παιχνίδια και κατασκευές για μικρούς και μεγάλους και μια παγκύπρια πρωτιά: τη διοργάνωση του πρώτου αγώνα τριάθλου στην καρδιά της πόλης!

Ο Δήμος Λάρνακας προωθεί δράσεις και ενέργειες προς την εναλλακτική διακίνηση κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου και για το σκοπό αυτό έχει δημιουργηθεί η Ομάδα Εργασίας για την Αειφόρο Κινητικότητα. Κάθε χρόνο, ο Δήμος Λάρνακας οργανώνει την Εβδομάδα Κινητικότητας, αλλά οι δράσεις του οι οποίες στοχεύουν στη δημιουργία δομών και υποδομών, διαρκούν όλο το χρόνο και τα νέα μόνιμα μέτρα ανακοινώνονται κάθε χρόνο, στα πλαίσια αυτής της Εβδομάδας. Καταρχάς, το έτος Σεπτέμβριος 2013 – Σεπτέμβριος 2014 είχε οριστεί ως Έτος Αειφόρου Κινητικότητας για τον Δήμο Λάρνακας, κατά το οποίο ο Δήμος Λάρνακας προώθησε μέτρα για τη βιώσιμη αστική διακίνηση, δηλαδή, ασφάλεια στο οδικό δίκτυο, επέκταση των ποδηλατοδρόμων και των πεζόδρομων και αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος. Οι ομορφιές και οι δυνατότητες της Λάρνακας να μετατραπεί σε μία κινητικά βιώσιμη πόλη, προβάλλονται στο φιλμάκι με τίτλο "Larnaka, it's your move" το οποίο ετοιμάστηκε για τον Δήμο Λάρνακας από την εταιρεία ZEDEM με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω του Europe Direct Λάρνακας, ειδικά για την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Κινητικότητας 2013 στη Λάρνακα. Επίσης, ο Δήμος Λάρνακας δίνει κίνητρα στους πολίτες του για να αλλάξει τον τρόπο διακίνησής του. Σε οργανωμένους χώρους στάθμευσης, (εντός και εκτός οδοστρώματος) έχουν καθοριστεί ειδικοί χώροι στάθμευσης για υβριδικά και ηλεκτρικά αυτοκίνητα, με ειδική σήμανση, κατά παρόμοιο τρόπο που γίνεται η σήμανση για οχήματα αναπήρων.

Ήδη σύμφωνα με υφιστάμενη πολιτική του Δήμου η στάθμευση στους κατόχους ηλεκτρικών και υβριδικών αυ-

τοκινήτων είναι δωρεάν. Επιπλέον, τοποθετήθηκαν τέσσερις σταθμοί επισκευής ποδηλάτων σε στρατηγικά σημεία της πόλης, για την εξυπηρέτηση έκτακτων περιστατικών και συνεχίζεται η τοποθέτηση ποδηλατοστασίων σε δημόσιους χώρους. Όσον αφορά τη δημιουργία υποδομών, ο Δήμος Λάρνακας προωθεί την ολοκλήρωση ενός δικτύου ποδηλατοδρόμων 30 χλμ περίπου το οποίο αναμένεται να παραδοθεί με την ολοκλήρωση των έργων της οδού Πιαλέ Πασά και της Λεωφόρου Γεώργιου Χριστοδουλίδη, καθώς και με τα έργα που προωθεί ο Δήμος σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων για τη δημιουργία ειδικής λωρίδας ποδηλάτου σε όλο το μήκος του οδικού άξονα Λάρνακας-Δεκέλειας και τη χωροθέτηση ποδηλατοδρόμου στις Λεωφόρους Αρτέμιδος και Νίκου και Δέσποινας Παττίχη.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι ο Δήμος Λάρνακας με την έκδοση πολεοδομικών αδειών, θέτει πλέον ειδικούς

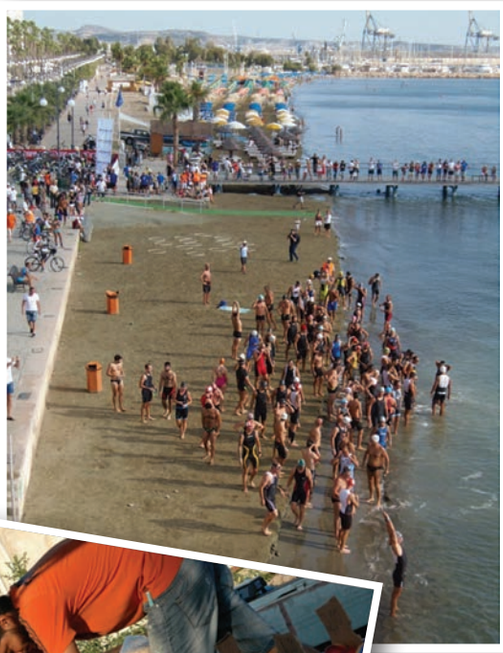

όρους για τοποθέτηση ποδηλατοστασίων, παροχή ποδηλάτων από μικρές ξενοδοχειακές μονάδες και άλλες επιχειρήσεις, καθώς και υποδομές ενημέρωσης για τις διαδρομές των λεωφορείων.

Μπορείτε να ενημερώνεστε για τα έργα του Δήμου Λάρνακας αλλά και τις δράσεις της Ομάδας Εργασίας Αειφόρου Κινητικότητας, από τη σελίδα κοινωνικής δικτύωσης στο FACEBOOK: “Larnaka - European Mobility Week’ ”.

Στη σελίδα θα αναρτάται υλικό από τις δράσεις και εκδηλώσεις του θεσμού (για φέτος και τις επόμενες χρονιές). Ταυτόχρονα θα λειτουργεί ως σημείο ενημέρωσης και ανοικτού διαλόγου για θέματα προώθησης των εναλλακτικών μέσων μετακίνησης στην πόλη μας.

Η Λάρνακα, με τη χαμηλή τοπογραφία της, αλλά και τις μικρές αποστάσεις από σημείο σε σημείο, έχει όλα τα φόντα για να στηρίξει τις φιλοδοξίες της. Η Λάρνακα, εξελίσσεται σε μία υπερσύγχρονη Ευρωπαϊκή πόλη και τα μεγάλα κατασκευαστικά έργα τα οποία έχουν σχεδιαστεί και θα υλοποιηθούν σταδιακά, υπόσχονται άνεση στους δημότες της και καλύτερη ποιότητα ζωής.

Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά όλους όσοι στήριξαν την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Κινητικότητας 2014 οικονομικά, τεχνικά και ιδιαίτερα με τη συμμετοχή τους.

Καθαρισμοί παραλιών, πάρκων και Αλυκών

Ιανουάριος – Δεκέμβριος 2014

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, πραγματοποιήθηκε μεγάλος αριθμός καθαρισμών παραλιών, πάρκων και Αλυκών από οργανωμένα σύνολα, εθελοντές, οργανισμούς και εταιρείες απ' όλη την Κύπρο. Οι καθαρισμοί πραγματοποιήθηκαν, είτε μεμονωμένα, είτε στα πλαίσια άλλων προγραμμάτων όπως είναι η Εβδομάδα Περιβάλλοντος.

Ευχαριστούμε θερμά τον οργανισμό ΑΚΤΗ Κέντρο Μελετών και Ερευνών, την Αμερικανική Πρεσβεία, τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, την εταιρεία Hermes Airports Ltd., την εταιρεία Thomson Reuters και την ομάδα άνεργων συμπολιτών μας που συνέβαλαν φέτος στην καθαριότητα της πόλης μας και ευχόμαστε οι δράσεις τους να γίνουν παράδειγμα για όλους!

Εκστρατεία ενημέρωσης για το EU Ecolabel

2 Δεκεμβρίου 2014

Το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, διοργάνωσε εκδήλωση για την ενημέρωση και προώθηση του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Σήματος EU Ecolabel, την Τρίτη 2 Δεκεμβρίου 2014 στην Πλατεία Ερμού στη Λάρνακα.

Το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα υιοθετήθηκε από το 1992 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε., καθώς επίσης από τη Νορβηγία, την Ισλανδία και το Λιχτενστάιν, προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι επιχειρήσεις να προωθούν προϊόντα και υπηρεσίες που είναι φιλικές προς το περιβάλλον. Είναι ένα αυστηρό και αξιόπιστο περιβαλλοντικό / οικολογικό σήμα, με μακρόχρονη εμπειρία από εξειδικευμένες επιστημονικές ομάδες και εύκολα αναγνωρίσιμο από το καταναλωτικό κοινό.

Την εκδήλωση, στήριξε ο Δήμος Λάρνακας με τη συμμετοχή Μελών του Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.

Δεντροφύτευση του πάρκου στην οδό Αποστόλου Λουκά

9 Δεκεμβρίου 2014

Μαθητές του Med High School της Λάρνακας, δεντροφύτευσαν το Δημοτικό Πάρκο, στην οδό Αποστόλου Λουκά, στην περιοχή Χρυσοπολίτισσας στη Λάρνακα.

Οι μαθητές εκτός από την δεντροφύτευση συνέβαλαν και στο βάψιμο του περιτοιχίσματος του πάρκου.

Συνέντευξη με τον Πρώτο Δασικό Λειτουργό της Δασικής Υποπεριφέρειας Λάρνακας – Αμμοχώστου κ. Γιαννάκη Κωνσταντίνου

Γιαννάκης Κωνσταντίνου

Πρώτος Δασικός Λειτουργός Τμήματος Δασών

Μπορείτε να μας αναφέρετε την περιοχή που ελέγχει / διαχειρίζεται το Τμήμα σας και τι περιλαμβάνει ο κύκλος εργασιών σας;

Είμαι ο Πρώτος Δασικός Λειτουργός της Δασικής Περιφέρειας Λευκωσίας, Λάρνακας, Αμμοχώστου με έδρα τη Λάρνακα. Είμαι υπεύθυνος για την οργάνωση, διοίκηση και εποπτεία της Δασικής Υποπεριφέρειας Λάρνακας – Αμμοχώστου. Η Υποπεριφέρεια αυτή, με έδρα το Δασικό Σταθμό Λάρνακας, περιλαμβάνει τα διαμερίσματα Λάρνακας και ελεύθερης Αμμοχώστου και διαχειρίζεται έκταση 8.097 εκταρίων.

Ποιοι είναι οι στόχοι και οι προτεραιότητες του Τμήματός σας για τα επόμενα χρόνια;

Οι κυριότεροι στόχοι του Τμήματός μας στο επίπεδο της Υποπεριφέρειας, μπορούν να συνοψιστούν στους πιο κάτω:

- Προστασία των δασών και των δασικών οικοσυστημάτων κυρίως από τις πυρκαγιές, τις παράνομες επεμβάσεις, τις ασθένειες και τις κλιματικές αλλαγές.
- Διατήρηση βιοποικιλότητας και διαχείριση περιοχών «Φύση 2000» στα δάση.
- Παροχή διευκολύνσεων για σκοπούς δασικής αναψυχής και παροχή ευκαιριών στο κοινό, να γνωρίσει και να απολαύσει τα δάση με απώτερο σκοπό την απόκτηση δασικής συνείδησης.
- Εξάπλωση του πρασίνου με τη δάσωση γυμνών εκτάσεων και την αναδάσωση υποβαθμισμένων περιοχών.
- Διαφώτιση του κοινού σε θέματα δασών και περιβάλλοντος.
- Δασοκομικοί χειρισμοί των δασοσυστάδων.
- Συντήρηση του δασικού οδικού δικτύου, των κατασκευών και του εξοπλισμού.
- Ανάπτυξη και συντήρηση των Εθνικών Δασικών Πάρκων (Ριζοελιάς – Λιοπετρίου και Κάβο - Γκρέκο).
- Δημιουργία και συντήρηση παρόδιων δενδροστοιχιών.
- Αντιπυρικά έργα για προστασία της υπαίθρου από τις πυρκαγιές.
- Συντήρηση πράσινου σε κυβερνητικά κτίρια.
- Τεχνικές οδηγίες για τοπιοτέχνηση / δεντροφύτευση σχολείων.

Δασικός Σταθμός Ριζοελιάς (Έδρα Δασοπυροσβεστικού Σώματος)

Εκδρομικός Χώρος στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Ριζοελιάς

Οι προτεραιότητές μας τα επόμενα χρόνια είναι:

(α) Προστασία των δασών και των δασικών οικοσυστημάτων από τις δασικές πυρκαγιές.

Η συμβολή των δασικών υπαλλήλων, του δασοπυροσβεστικού σώματος (αποτελείται από 16 δασοπυροσβέστες με έδρα το Δασικό Σταθμό Ριζοελιάς), καθώς επίσης των πτητικών μας μέσων στην πρόληψη και κατάσβεση πυρκαγιών, κατά κύριο λόγο στα Κρατικά δάση αλλά και

στην ύπαιθρο, είναι εξαιρετικά σημαντική και εκτιμείται τόσο από το κοινό, όσο και από τις άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

(β) Καταπολέμηση εντόμων και ασθενειών.

Οι κυριότεροι επιβλαβείς δασικοί οργανισμοί στην Κύπρο περιορίζονται ουσιαστικά στα έντομα. Λόγω της μη ύπαρξης σημαντικών δασικών ασθενειών, θα αναφερθούμε πιο κάτω, μόνο στα επιβλαβή δασικά έντομα της Κύπρου.

Τα έντομα που προσβάλλουν την πεύκη είναι:

- **Thaumetopoea wilkinsonii Tams Thaumetopoeidae** (**Κοινή Ονομασία:** Πιτυοκάμπη ή Πευκοκάμπια)
- **Orthotomicus (Ips) erosus Wollaston (Κοινή Ονομασία:** Μεσογειακό φλοιοφάγο έντομο της πεύκης)
- **Tomicus (Blastophavus) piniperda L. (Κοινή Ονομασία:** Κοινό βλαστοφάγο έντομο της πεύκης)

Το φθινόπωρο κάθε έτους, διενεργούνται εναέριοι και επίγειοι ψεκασμοί για καταπολέμηση της πιτυοκάμπης με τη χρήση φυτοπροστατευτικών βιολογικών προϊόντων (Βάκιλλο / FORAY 48 ή TRACER). Διενεργούνται επίσης επίγειοι ψεκασμοί για καταπολέμηση τυχόν άλλων ασθενειών που πιθανόν να παρουσιαστούν.

Το έντομο το οποίο προσβάλλει το κυπαρίσσι είναι το **Phloeosinus armatus Reitt (Κοινή Ονομασία:** Μεγάλο βλαστοφάγο / φλοιοφάγο έντομο του κυπαρισσιού)

(γ) Δασοκομικές εργασίες σε δασοσυστάδες.

Θα συνεχίσουν οι εργασίες για έλεγχο της ανταγωνιστικής βλάστησης, αραιώσεις νεοφυτειών, καταπολέμησης ζιζανίων, κλαδεύσεις σε συστάδες και αρδεύσεις σε νεοφυτείες, δενδροστοιχίες, τρίγωνα, κεντρικές νησίδες αυτοκινητοδρόμων καθώς επίσης χώρων πρασίνου. Οι κλαδεύσεις και αραιώσεις θα διενεργούνται τη χειμερινή περίοδο που είναι ενδεδειγμένη δασοκομικά, σε συνδυασμό την προμήθεια καυσόξυλων και ακόμη Χριστουγεννιάτικων δέντρων. Ικανοποιώντας μια παραδοσιακή εθιμική ανάγκη του κοινού. Αξίζει να σημειωθεί ότι με τις αραιώσεις, γίνονται υλοτομίες σε ανώριμες συστάδες, με σκοπό την αναδιανομή της αυξητικής ικανότητας της συστάδας στα καλύτερα άτομα κατά τη διάρκεια του περίτροπου χρόνου.

(δ) Εργασίες ανάπτυξης και συντήρησης των Εθνικών Δασικών Πάρκων Εκδρομικών Χώρων (Τεκκέ, Ριζοελιάς και Βορόκληνης) και Μονοπατιών Μελέτης της Φύσης (Αλυκών Ριζοελιάς, Βορόκληνης και Κάβο Γκρέκο). Επίσης θα συνεχίσουν οι εργασίες συντήρησης των Αστικών Πάρκων Αγίου Ιωάννη, «Ταπά-Χανά» και Αλυκής «Πετράκη Κυπριανού».

Σημεία θέας και ξεκούρασης στο Πάρκο Αλυκής «Πετράκη Κυπριανού»

Παιχνιδότοπος στο Πάρκο Αλυκής «Πετράκη Κυπριανού»

(ε) Συντήρηση / ανάπτυξη παρόδιων δεντροστοιχιών

Στα πλαίσια της προσπάθειας για αισθητική βελτίωση του τοπίου, θα συνεχίσουμε τη συντήρηση και ανάπτυξη των παρόδιων δεντροστοιχιών, κόμβων, τριγώνων και κεντρικών νησίδων, που βρίσκονται στον τομέα ευθύνης μας (Αυτοκινητόδρομοι Νήσου – Ριζοελιάς, Κοφίνου – Καλού Χωριού – Αεροδρομίου – Ριζοελιάς, Ριζοελιάς – Αγίας Νάπας, Κυκλικοί Κόμβοι νέου Αεροδρομίου – Ριζοελιάς, κεντρική νησίδα παλαιού – νέου Αεροδρομίου).

(στ) Δημιουργία γραμμικού πάρκου / πεζόδρομου στη Λάρνακα

Στην οδό Φανερωμένης στη Λάρνακα απέναντι από το Α' Δημοτικό Σχολείο Αγίου Λαζάρου, υπάρχει οχετός ομβρίων υδάτων που έχει αφετηρία τη Λεωφόρο Φανερωμένης και καταλήγει στην περιοχή του δάσους Δικαστηρίων / Πάρκου Αλυκής «Πετράκη Κυπριανού». Ο οχετός διασχίζει λωρίδα δασικής γης πλάτους 20 – 25 μέτρων. Η δασική γη μήκους 1.6 km έχει προταθεί από το Τμήμα Δασών να γίνει γραμμικό πάρκο / πεζόδρομος, σε συνεργασία με το Δήμο Λάρνακας, παρέχοντας ευκαιρίες άθλησης στους δημότες της Λάρνακας.

Στο δάσος Παττίχειου έγιναν αναγωγή ακακίας καθώς επίσης κλαδεύσεις και το 2015 προγραμματίζονται εμπλουτιστικές δεντροφυτεύσεις

Η γη δεξιά και αριστερά του οχετού ομβρίων υδάτων, είναι δασική και έχει προταθεί από το Τμήμα Δασών να γίνει γραμμικό πάρκο / πεζόδρομος σε συνεργασία με το Δήμο Λάρνακας

(ζ) Συντήρηση και ανάπτυξη του Πάρκου Αλυκής «Πετράκη Κυπριανου»

Στη θέση του πρώην Στρατοπέδου «Πετράκη Κυπριανού», απέναντι από το «Κτήμα Μακένζυ», το Τμήμα Δασών έχει δημιουργήσει Πάρκο το οποίο τέθηκε στη διάθεση του κοινού από τον Ιανουάριο του 2013. Σ' αυτό το Πάρκο υπάρχει παιχνιδότοπος, σημεία θέας (του τεμένους «Χαλά Σουλτάν» και Αλυκών Λάρνακας), πεζόδρομος για περπάτημα και άθληση μήκους 400 μέτρων, τραπέζια και πάγκοι ξεκούρασης καθώς επίσης χώροι υγιεινής. Το Πάρκο, βρίσκεται βόρεια των Κρατικών Αποθηκών και Κεντρικών Γραφείων Πολιτικής Άμυνας. Δυστυχώς όμως, πολύ λίγοι δημότες Λάρνακας γνωρίζουν και χρησιμοποιούν το Πάρκο αυτό, απολαμβάνοντας τις ομορφιές του σ' όλες τις εποχές του χρόνου.

(η) Δασώσεις και αναδασώσεις

Θα συνεχίσει η δάσωση γυμνών εκτάσεων στην περιοχή Τρούλλων και Αβδελλερού, καθώς επίσης η αναδάσωση υποβαθμισμένων περιοχών με σκοπό την τεχνητή ανανέωση του δάσους και κάλυψη των γυμνών εκτάσεων για να μπορέσουν να προσφέρουν τις άμεσες ωφέλειές τους προς τον άνθρωπο. Θα γίνουν αναπληρώσεις αποτυχιών και εμπλουτιστικές φυτεύσεις στα δάση Δικαστηρίων, Αερολιμένα και Αλυκών Λάρνακας, καθώς επίσης στο Μελισσοτροφικό Πάρκο που δημιούργησε το Τμήμα Δασών στην περιοχή Κόσιης, στην προσπάθεια του να βοηθήσει τους μελισσοκόμους, φυτεύοντας μελισσοτροφικά είδη φυτών (χαρουπιές, δάφνες, δεντρολίβανο, καλλιστήμονες, κ.α.).

(θ) Καθαριότητα αστικών και περιστασιακών δασών από σκύβαλα

Είναι λυπηρό να παρατηρείται συγκέντρωση σκυβάλων στα αστικά και περιαστικά δάση της Λάρνακας, αντί στο Χώρο Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) Κόσιης. Τούτο οφείλεται κατά κύριο λόγο στην επιβολή τελών για την εναπόθεση σκυβάλων. Η εικόνα που παρουσιάζουν τα δάση μας σε μερικές περιπτώσεις είναι τριτοκοσμική λόγω αισθητικής οχληρίας και ρύπανσης του περιβάλλοντος. Αρκετές πιστώσεις που προορίζονται για αναπτυξιακά ή έργα συντήρησης των δασών, ξοδεύονται για συγκέντρωση και απομάκρυνση των σκυβάλων. Για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η ρίψη σκυβάλων και ρύπανση της υπαίθρου, επιβάλλεται η δημιουργία Πράσινων Σημείων (Χώρων συγκέντρωσης άχρηστων υλικών).

Ποιες περιοχές που ανήκουν στη δικαιοδοσία σας έχουν κηρυχτεί ως προστατευόμενες από το δίκτυο «ΦΥΣΗ 2000»;

Το δίκτυο «ΦΥΣΗ 2000» («Natura 2000») είναι ένα Πανευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών που εγκαθιδρύθηκε με την υιοθέτηση της Οδηγίας για τους Οικότοπους του 1992 (Διεθνής Σύμβαση Βιοποικιλότητας). Σκοπός του δικτύου αυτού, είναι **η διατήρηση ή αποκατάσταση των σημαντικότερων οικοτόπων και ειδών που απειλούνται** και περιλαμβάνονται στις αντίστοιχες οδηγίες σε ένα ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης τους στη φυσική τους εμβέλεια, χωρίς να σημαίνει κατ' ανάγκη ότι οι δραστηριότητες στην τοποθεσία πρέπει να αλλάξουν ή σταματήσουν.

Στις περιοχές του τομέα ευθύνης μου είναι ενταγμένες στο δίκτυο «ΦΥΣΗ 2000» ως προστατευόμενες, οι πιο κάτω περιοχές:

- Εθνικό Δασικό Πάρκο Ριζοελιάς (Αραδίππου)
- Αλυκές Λάρνακας
- Δάσος Αγίας Νάπας / Εθνικό Δασικό Πάρκο Κάβο Γκρέκο

Ποια μέτρα λαμβάνει το Τμήμα σας για συντήρηση και προστασία των δασυλλίων του εκδρομικού χώρου Αλυκής και του Παττίχειου;

Το δάσος παρά το Παττίχειο έχει εκμισθωθεί τον Νοέμβριο του 1986 με μακροχρόνια σύμβαση 33 ετών από το Τμήμα Δασών στο Δήμο Λάρνακας. Σύμφωνα με τους όρους Σύμβασης, η συντήρηση και προστασία του δάσους είναι αποκλειστική ευθύνη του Δήμου Λάρνακας και όλες οι διενεργούμενες εργασίες συντήρησής του πρέπει να γίνονται με τρόπο που να ικανοποιεί το Τμήμα Δασών. Παρόλα όμως αυτά, το Τμήμα μας σε συνεργασία με το Δήμαρχο Λάρνακας έχει ετοιμάσει ένα βραχυπρόθεσμο τριετές πρόγραμμα δασοκομικών εργασιών (αναγωγή ακακίας, κλαδεύσεις και εμπλουτιστικές δεντροφυτεύσεις) που αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2015. Οι εργασίες αυτές, γίνονται κατόπιν τεχνικών οδηγιών του Τμήματος Δασών, με συνεργεία του Τμήματος Κήπων και Πάρκων του Δήμου Λάρνακας, ή με αγορά Υπηρεσιών από τον Ιδιωτικό Τομέα.Ο Εκδρομικός Χώρος Αλυκής («Τεκκέ») συντηρείται από το Δήμο Λάρνακας και το Τμήμα Δασών με πιστώσεις που παραχωρούνται από το Τμήμα Περιβάλλοντος, μετά από υποβολή και κοστολόγηση των απαραίτητων έργων συντήρησης.

Δάσος Παττίχειου

Υπάρχουν χώροι στη Λάρνακα που δεν έχουν ακόμη δεντροφυτευτεί όπως π.χ. η περιοχή από τις Καμάρες μέχρι το Τέμενος «Τεκκέ», αν και υπήρχε πρόνοια στο Πρόγραμμα Προστασίας και Διαχείρισης των Αλυκών Λάρνακας που εγκρίθηκε το 1997. Υπάρχει σχέδιο για σύντομα υλοποίηση και αυτού του μέρους του Προγράμματος, ώστε η πόλη μας να αποκτήσει περισσότερο πράσινο;

Στο Πρόγραμμα Προστασίας και Διαχείρισης των Αλυκών Λάρνακας, υπήρχε πρόνοια για δεντροφύτευση του μονοπατιού από τις Καμάρες προς το Τέμενος «Τεκκέ», εργασία που εγκρίθηκε το 1997. Το 2004 οι Αλυκές Λάρνακας έχουν ενταχθεί στο δίκτυο «ΦΥΣΗ 2000» και σταμάτησε αυτή η προσπάθεια. Εισήγησή μου είναι όπως ενταχθεί η εργασία αυτή στο νέο Διαχειριστικό Σχέδιο Αλυκών Λάρνακας με πρόταση του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Ποια η άποψή σας για την καθυστέρηση που παρατηρείται λόγω της οικονομικής κρίσης, στην ανέγερση του Περιβαλλοντικού Κέντρου Πληροφόρησης στην περιοχή των Αλυκών;

Λόγω της οικονομικής κρίσης που διέρχεται ο τόπος μας, θα καθυστερήσει η ανέγερση του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης στις Αλυκές Λάρνακας. Με την αναστολή ανέγερσης του Κέντρου αυτού, θα καθυστερήσει και η ανάδειξη και προβολή των στοιχείων του Φυσικού Περιβάλλοντος του χερσαίου Τμήματος της περιοχής Λάρνακας και των Αλυκών Λάρνακας. Το Κέντρο θα δεχόταν μεγάλο αριθμό τουριστών, ντόπιων και ξένων και θα πρόσφερε εναλλακτική επιλογή σ' αυτούς, εκτός των συνηθισμένων δραστηριοτήτων τους. Το ευχάριστο όμως είναι ότι έχει αρχίσει και συνεχίζει με γοργούς ρυθμούς η ανέγερση του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Κάβο Γκρέκο, η λειτουργία του οποίου αναμένεται να αρχίσει εντός του 2015.

Τη συνέντευξη επιμελήθηκε η κ. Ανδριάνα Καρόνια

Σημεία θέας και ξεκούρασης στο Πάρκο Αλυκής «Πετράκη Κυπριανού»

Εκδρομικός Χώρος στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Ριζοελιάς

Κλιματικές αλλαγές και πως μας επηρεάζουν

Δρ. Ανθούλα Ιωαννίδου
Πρόεδρος Περιβαλλοντικού Κινήματος Λάρνακας

Κλείνουμε φέτος, 23 χρόνια από την ημέρα ίδρυσης του Κινήματος μας και 23 χρόνια σαν ιδρυτικό μέλος της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, που αποτελεί δίκτυο 20 περιβαλλοντικών μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Με τη δράση του, τόσο σε τοπικό επίπεδο, όσο και σε παγκύπριο, αλλά και σε Ευρωπαϊκό, έχει καταξιωθεί στη συνείδηση, τόσο της κοινωνίας, όσο και των υπολοίπων Περιβαλλοντικών Κινημάτων του τόπου.

Σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από την όξυνση των περιβαλλοντικών προβλημάτων, τόσο σε τοπικό, όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, οι ευθύνες ενός Κινήματος όπως το δικό μας πολλαπλασιάζονται καθώς με βάση τη γενική πλέον εκτίμηση, το ζήτημα του περιβάλλοντος αποτελεί τη σοβαρότερη απειλή για το μέλλον του πλανήτη.

Η αλλαγή του Κλίματος είναι ένας πραγματικός εφιάλτης, που εξαρτάται από τον άνθρωπο, η ανθρώπινη ανάπτυξη δυστυχώς δημιούργησε τα περιβαλλοντικά προβλήματα που οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια στην καταστροφή του πλανήτη μας!!

Η άνοδος της θερμοκρασίας λόγω της έντασης της βιομηχανικής ανάπτυξης και του καταναλωτικού συστήματος και κουλτούρας που τη συνοδεύουν, θεωρείται ως η κύρια πλέον απειλή, για τη ζωή στον πλανήτη.

Η υπερθέρμανση του πλανήτη είναι πραγματικότητα... Με την αύξηση της θερμοκρασίας πέρα της μείωσης της βροχόπτωσης και τον κίνδυνο εξαφάνισης μεγάλου μέρους της χλωρίδας και πανίδας στην περιοχή μας, με ένα άλλο εφιαλτικό σενάριο που αφορά τη συνεπακόλουθη άνοδο της στάθμης την νερών της θάλασσας.

Εμείς στην Κύπρο, έχουμε ένα λόγο περισσότερο για να ζητούμε την αποτροπή της περαιτέρω υπερθέρμανσης του πλανήτη, καθότι η Κύπρος είναι από τις πρώτες χώρες που δέχεται τα πλήγματα των κλιματικών αλλαγών με την άνοδο της θερμοκρασίας, την άνοδο της στάθμης των νερών της θάλασσας, τη μείωση της βροχόπτωσης, την υφαλμύριση των υδροφορέων και την εξάπλωση της ερημοποίησης, την αύξηση των πυρκαγιών, ενώ είναι από τις χώρες με τη μεγαλύτερη υπερκατανάλωση, τις μεγαλύτερες εκπομπές θερμοκηπιακών αερίων και τα περισσότερα απόβλητα ανά κεφαλή.

Παρόλα αυτά συνεχίζεται στην Κύπρο το ίδιο αναπτυξιακό μοντέλο που προωθεί την υπερεξάντληση των ήδη εξαντλημένων φυσικών πόρων με την ανεξέλεγκτη οικιστική και τουριστική ανάπτυξη, αύξηση ρυπογόνων ιδιωτικών αυτοκινήτων ,νέα ρυπογόνα κτίρια παντού στις πόλεις χωρίς αρκετούς χώρους πρασίνου, κάθε μέρα περισσότερο μπετόν, λιγότερο πράσινο, λιγότερα δέντρα, λιγότερο φυσικό περιβάλλον…

Η διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος δεν είναι μόνο ευθύνη των κρατών και των Περιβαλλοντικών Οργανώσεων, είναι ευθύνη όλων μας!!!

Αλήθεια τι έχουμε κάνει στην φύση και την έχουμε εξοργίσει τόσο πολύ...

Μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Περιβαλλοντικό Κίνημα Λάρνακας, στο τηλέφωνο 99402078 και να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας www.perivallontikolca.org.

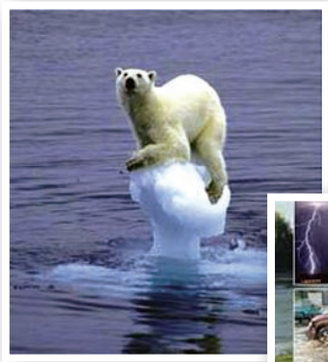

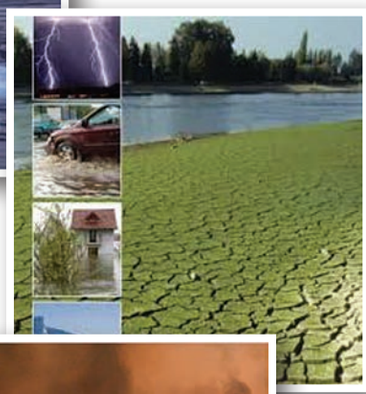

Άγριες ορχιδέες στην ευρύτερη περιοχή των Αλυκών Λάρνακας

Κυριακή Ζαννέττου Παντελή

Ph. D Biology

Επιστημονικός Σύμβουλος του Περιβαλλοντικού Κινήματος Λάρνακας

Η βλάστηση, που κυριαρχεί στην ευρύτερη περιοχή των Αλυκών Λάρνακας, είναι τέτοια που προσφέρει, σε αρκετά είδη της χλωρίδας μας, ιδανικές συνθήκες για την ανάπτυξη και εξάπλωσή τους. Ένα από τα είδη αυτά, είναι και οι άγριες ορχιδέες.

Από επίσημες καταγραφές βλέπουμε ότι στην περιοχή υπάρχουν 19 διαφορετικά είδη μεταξύ των οποίων το ενδημικό μας είδος Ophrys kotschyi και η Barlia robertiana, που είναι η πιο επιβλητική σε μέγεθος και άρωμα.

Αναλυτικά τα είδη άγριων ορχιδέων είναι τα ακόλουθα:

Anacamptis pyramidalis, Barlia robertiana, Ophrys attica, Ophrys elegans, Ophrys flavomarginata, Ophrys hystera, Ophrys israelitica, Ophrys kotschyi, Ophrys mammosa, Ophrys rhodia, Ophrys umbilicata, Orchis collina, Orchis fragrans, Orchis italica, Orchis sancta, Orchis syriaca, Serapias bergonii, Serapias levantina και Spiranthes spiralis

Spiranthes spiralis

Barlia robertiana

Orchis italica

Η ανθοφορία τους ξεκινά από τις πρώτες ζεστές μέρες του Ιανουαρίου, με την επιβλητική Barlia robertiana και ακολουθούν τα άλλα είδη, με μια έκρηξη λιλαρόζ χρώματος από την Orchis italica –λόγω του αριθμού και της πυκνής άνθισής της-και την Anacamptis pyramidalis, δειλά, αλλά έντονα λόγω του χρώματός της, ξεπροβάλλει το κλωσσαρί, Serapias bergonii, με το έντονο σκούρο καφέ του χρώμα και τη χαρακτηριστική του μορφή, για να κλείσει τον μήνα Νοέμβριο το λεπτεπίλεπτο Spiranthes spiralis.

Οι άγριες ορχιδέες στην περιοχή των Αλυκών, απειλούνται από πολλούς παράγοντες, κυρίως λόγω της εγγύτητας της με τις κατοικημένες περιοχές και την εύκολη πρόσβαση των ανθρώπων σε αυτήν. Η δημιουργία του εκδρομικού χώρου, τις έχει προστατεύσει ως ένα βαθμό από την καταστροφή τους, ειδικά κατά την περίοδο ανθοφορίας τους που είναι πιο ευάλωτα τα φυτά. Το ίδιο και η μετακίνηση και η οργάνωση από τον Δήμο Λάρνακας της εκδήλωσης για την Καθαρά Δευτέρα σε παρακείμενο χώρο που προσφέρεται και δεν επηρεάζει τους πληθυσμούς των άγριων ορχιδέων, αλλά και πολλών άλλων φυτών στην συγκεκριμένη περιοχή.

Ophrys mammosa

Serapias bergonii

Ophrys kotschyi

Όμως, δεν παύει να υπάρχουν άλλες συνήθειες που έχουν αρνητική επίδραση στη φυσιολογική, ομαλή ανάπτυξη των φυτών των ορχιδέων της περιοχής, όπως π.χ. το μάζεμα των μανιταριών της αναθρίκας, που συμπίπτει με την προετοιμασία της Barlia robertiana για ανθοφορία, η συλλογή άγριων σπαραγγιών /αγρέλια/ αλλά και η συλλογή των λουλουδιών των ορχιδέων για μπουκέτα, γεγονός που καταδικάζει τα φυτά με εξαφάνιση. Καλά είναι να γνωρίζουμε ότι κόβοντας το άνθος μιας ορχιδέας, είναι το ίδιο με το να καταστρέφουμε το ίδιο το φυτό.

Το κόψιμο των ακακιών σε μια περιορισμένη περιοχή, είχε σαν αποτέλεσμα το πυκνό φύτρωμα χιλιάδων νέων ακακιών, έχει καταστρέψει όλα τα είδη ορχιδέων στη συγκεκριμένη περιοχή. Παρόμοια καταστροφή προμηνύεται και από ένα είδος αόρατου, του τετράκλινου, που έχει φυτευθεί στην περιοχή και φαίνεται ότι οι σπόροι του, φυτρώνουν εύκολα, πυκνά και αναπτύσσονται ραγδαία.

Πέραν από τα μέτρα που λαμβάνονται από τα Αρμόδια Τμήματα για την καλύτερη προστασία γενικά της βιοποικιλότητας της περιοχής, θα πρέπει ο κάθε ένας μας να ευαισθητοποιηθεί και να φροντίσει να διαφυλάξει τις ορχιδέες αυτές, για να μπορούν και τα παιδιά και τα εγγόνια μας να απολαμβάνουν την άνθιση των υπέροχων αυτών άγριων λουλουδιών.

Γαλάζια Σημαία - Blue Flag

Μια παραλία με Γαλάζια Σημαία

A Blue Flag beach

- Έχει καθαρά νερά κολύμβησης
- Has clean water for swimming

- Διαθέτει ναυαγοσώστη με εξοπλισμό και πρώτες βοήθειες
- Has a lifeguard on duty, life-saving equipment and a first-aid kit

- Είναι καθαρή και ελέγχεται τακτικά
- Is clean and is inspected regularly

- Τουλάχιστον μια παραλία σε κάθε τοπική αρχή διαθέτει κάποιες ευκολίες για άτομα με κινητικές δυσκολίες
- At least one beach per local authority has some facilities for disabled people

- Διαθέτει κατάλληλο πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων
- Has a proper waste management programme

- Παρέχει πληροφορίες για προστατευόμενες και ευαίσθητες γειτονικές περιοχές
- Provides information about protected and vulnerable natural areas nearby

- Έχει καθαρές τουαλέτες
- Has clean lavatories

- Προσφέρει περιβαλλοντικές δραστηριότητες που διοργανώνει η τοπική αρχή
- Offers environmental and nature activities organized by the local authority

- Είναι καθαρή
- Is not polluted

- Σας πληροφορεί αν υπάρχει κίνδυνος ρύπανσης
- Informs you if there is any danger of pollution

ΚΥΜΕΡΑ Οι φίλοι της ΘΑΛΑΣΣΑΣ
Telephone 357 -25343311
Facsimile 357-25356066
E-mail: cymepa@cytanet.com.cy
www.cymepa.org.cy

Love Cyprus

Χορηγός / Sponsor:

Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
Cyprus Tourism Organisation
www.visitcyprus.com

Κακοποίηση ζώων στην Κύπρο

Έλενα Μηνά

Υγειονομικός Επιθεωρητής Δήμου Λάρνακας

Ο 20ος αιώνας έζησε μια σειρά από διεθνείς διακηρύξεις που υποστηρίζουν τα δικαιώματα των ζώων.

Σύμφωνα με την πιο διακεκριμένη, μέχρι στιγμής, διακήρυξη, που δημοσιεύθηκε το 1978 για τα δικαιώματα των ζώων, από το αρχηγείο των Ηνωμένων Εθνών, (Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO) όλα τα ζώα έχουν ίσα δικαιώματα στη ζωή και στη δυνατότητα ύπαρξης, κανένα ζώο δεν πρέπει να υποβάλλεται σε κακομεταχείριση ή απάνθρωπη συμπεριφορά, τα δικαιώματα τους πρέπει να κατοχυρωθούν από Νόμους και σεβασμός επιβάλλεται και σε νεκρά ζώα. Η διακήρυξη αυτή όμως εξασθένισε, προτού φτάσει σε ουσιαστικά επίπεδα Διεθνής Συμφωνίας.

Στο νησί μας, βλέπουμε δυστυχώς καθημερινά, περιστατικά εγκλεισμού σκύλων (κυρίως κυνηγετικών) σε κλουβιά, ή αλυσοδεμένα εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, συχνά χωρίς τροφή ή νερό ή κατάλληλη στέγη. Οι ιδιοκτήτες τους θεωρούν αποδεκτή την κυκλοφορία τους μόνο κατά τις ημέρες κυνηγιού, αγνοώντας τις ανάγκες των ζώων για καθημερινή άσκηση και ελευθερία κινήσεων.

Επιπρόσθετα, πολλοί σκύλοι δέρνονται και κακοποιούνται, ή πυροβολούνται / σκοτώνονται με βάναυσους τρόπους μετά τη λήξη της θηρευτικής περιόδου ή σε περίπτωση που «δεν εξυπηρετούν τις ανάγκες» των κυνηγών.

Πρόσφατη περίπτωση κακομεταχείρισης σκύλων, σε κλουβιά ξενώνα στην επαρχία Λεμεσού. Στη φωτογραφία απεικονίζεται σκύλος σε προχωρημένη αποσύνθεση και στα κλουβιά υπάρχουν άλλα εγκαταλελειμμένα σκυλιά

Η επικρατέστερη «μέθοδος απαλλαγής» από ανεπιθύμητους σκύλους και γάτους στο νησί μας, η οποία προκαλεί δεινοπάθημα και μαρτυρικό θάνατο σε αυτά, είναι η δηλητηρίαση τους. Διαδεδομένη είναι η χρήση ορισμένων χημικών σκευασμάτων, των οποίων η πώληση έχει απαγορευθεί στην Κύπρο και όμως αγοράζονται στο κατεχόμενο μέρος του νησιού και μεταφέρονται παράνομα στις ελεύθερες περιοχές.

Πρόσφατη δηλητηρίαση σκύλων από χημική ουσία

Η Αστυνομία παρόλο που έχει την υποχρέωση να διερευνά καταγγελίες κακοποιήσεων / δηλητηριάσεων ζώων – πράξεις οι οποίες σημειώνεται ότι αποτελούν ποινικό αδίκημα - στις πλείστες περιπτώσεις, ανταποκρίνεται στο κάλεσμα των πολιτών με αδιαφορία.

Επίσης απάνθρωπες ενέργειες κακοποίησης που βλέπουμε στην Κύπρο, είναι το δέσιμο γαϊδουριών και αλόγων σε ανοικτούς χώρους και η έκθεση τους στον ήλιο και τη ζέστη χωρίς σκιά ή νερό, και η μεταφορά ζώων για σφαγή στοιβαγμένα το ένα πάνω από το άλλο και με τρόπο που προκαλούνται σοβαροί τραυματισμοί..

Πιο κάτω απεικονίζονται μερικές περιπτώσεις κακοποίησης – αμέλειας – κακόβουλων ενεργειών που έλαβαν χώρα στην Κύπρο.

Όπως δήλωσε και η Ευρωπαϊκή Εταιρεία για την Ευημερία Σκύλων και Άλλων Ζώων (ESDAW – European Society of Dog and Animal Welfare), ο τρόπος που βλέπει και αντιμετωπίζει τα ζώα η πλειοψηφία των Κύπριων πολιτών, δεν ταιριάζει με τους Νόμους που υπάρχουν στην Κύπρο σχετικά με την ευημερία των ζώων και την καλή τους διαβίωση και αντιθέτως φαίνεται να επικρατεί απέναντι σε αυτά η αδιαφορία και η απραξία.

Οι Νόμοι παραβιάζονται καθημερινά με την πρόκληση ταλαιπωρίας στα ζώα, χωρίς να εφαρμόζονται από τους αρμόδιους.

Πέρσι, κατά την περίοδο του Πάσχα, έκανε το γύρο του κόσμου βίντεο, όπου αποτυπώθηκαν εικόνες εντελώς λανθασμένων και απάνθρωπων μεθόδων σφαγής ζώων, χωρίς αποτελεσματική ή και με καμία αναισθητοποίηση των πλείστων προβάτων, σε νόμιμο σφαγείο του νησιού.

Το εν λόγω βίντεο τραβήχτηκε, από την οργάνωση ΜΚΟ Compassion in World Farming, κατά τη διεξαγωγή έρευνας για τη σφαγή ζώων στην Κύπρο. Σε αυτό, αποτυπώνονται πολύ σκληρές εικόνες κατσικών οι οποίες, βελάζοντας, κρεμάστηκαν ανάποδα από τα πίσω τους πόδια, με πλήρεις τις αισθήσεις τους, και αφού κόπηκε ο λαιμός τους, άρχισε η κοπή των κεράτων τους, προκαλώντας στα ζώα βασανιστικό πόνο.

Φωτογραφία από τη σφαγή προβάτων κατά τη περίοδο του περσινού Πάσχα που έγινε με απάνθρωπους χειρισμούς και έκανε το γύρο του κόσμου

Οι κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σφαγή των ζώων, όπως δήλωσε και ο Σύμβουλος πολιτικής της οργάνωσης αυτής, δεν εφαρμόζονται, παρόλο που η Κύπρος αποτελεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εδώ και μια δεκαετία και οφείλει να εξασφαλίσει την εφαρμογή όλων των Νόμων που βρίσκονται σε ισχύ.

Δεδομένου του γεγονότος ότι η διαδικασία ακινητοποίησης, αναισθησίας και σφαγής των ζώων στα σφαγεία πρέπει να γίνεται στην παρουσία κτηνιάτρου, βρέθηκαν εκτεθειμένες και οι Αρμόδιες Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τους Περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμους του 1994 έως το 2013 απαγορεύεται:

- Να υποβάλλονται τα ζώα σε κακομεταχείριση, παραμέληση και άσκοπη υπερκαταπόνηση.
- Η περιαγωγή ζώου σε κατάσταση επέλευσης φρικτού θανάτου.
- Η θανάτωση ζώου για σκοπούς ψυχαγωγίας ή άλλους ανεπίτρεπτους σκοπούς.
- Η χρήση ζώων ως στόχων εξάσκησης.
- Η διοργάνωση αγώνων μεταξύ ζώων ή με ζώα, κατά τη διάρκεια των οποίων, τα τελευταία υφίστανται κακομεταχείριση ή θανατώνονται.
- Η χρήση ζωντανών ζώων για εκπαίδευση σκύλων ή έλεγχο της επιθετικότητας τους.
- Η χρήση ζώων για εκθέσεις, διαφημίσεις, παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών ή για παρόμοιους σκοπούς, όταν αυτό συνεπάγεται την πρόκληση πόνου, ταλαιπωρίας ή τραυματισμού σ' αυτά.
- Η απελευθέρωση ή εγκατάλειψη ζώου του οποίου η επιβίωση εξαρτάται από την ανθρώπινη φροντίδα, με σκοπό την απαλλαγή από αυτό (συνηθίζεται σε μεγάλο βαθμό στο νησί μας).
- Η αφαίρεση των νυχιών, η αποκοπή των αυτιών ή η αφαίρεση των φωνητικών οργάνων των ζώων, εκτός αν συντρέχουν λόγοι υγείας ή ευημερίας του ζώου που διαπιστώνονται εκ των προτέρων από κτηνίατρο.
- Η χορήγηση ουσιών προορισμένων να διεγείρουν τις φυσικές ικανότητες ζώων για σκοπούς αθλητικών αγωνισμάτων.
- Η χρησιμοποίηση ζωντανών ζώων για εκπαιδευτικούς, ερευνητικούς και πειραματικούς σκοπούς, εκτός κατόπιν ειδικής άδειας και όπου κρίνεται αναγκαίο.

Πιο πρόσφατα κάποιες από τις οργανώσεις που πρωτοστατούν παγκόσμια σε θέματα που αφορούν την ευημερία των ζώων, ξεκίνησαν εκστρατείες με σκοπό την υιοθέτηση νέας διακήρυξης για τα δικαιώματα των ζώων, από τα Ηνωμένα Έθνη. Αυτή τη φορά, με θέμα την ευημερία των ζώων και με τίτλο «The Universal Declaration on Animal Welfare».

Γατάκια τα οποία βρέθηκαν πεταμένα μέσα σε πλαστική σακούλα στα σκουπίδια

Τα ζώα προσφέρουν απέραντη αγάπη, φιλία, συντροφιά, προστασία, δεν είναι μοχθηρά, νιώθουν χαρά, ηρεμία, ενθουσιασμό, φόβο, άγχος, λύπη και πόνο ακριβώς, όπως και ο άνθρωπος. Το γεγονός ότι ο τελευταίος επιλέγει να βλέπει τα ζώα ως κατώτερα όντα, δηλαδή η διάκριση μεταξύ δύο ειδών, χαρακτηρίζεται ως σπισισμός (speciesism).

Σημαντικό, προτιμότερο και πιο ηθικό, είναι το να στειρώνουμε τα ζώα μας, παρά να θανατώνονται εκατοντάδες άλλα καθημερινά. Στην Αμερική για παράδειγμα, θανατώνονται κάθε χρόνο κάπου στα 15 εκατομμύρια σκύλοι και γάτες, λόγω του υπερπληθυσμού. Η στείρωση επίσης μειώνει την εμφάνιση ασθενειών σχετικές με το αναπαραγωγικό σύστημα, όπως είναι οι όγκοι, οι μαστίτιδες κλπ, μειώνει τη διάθεση για «μαρκάρισμα» των αρσενικών ζώων, την επιθετικότητα προς άλλα ζώα κ.α. Τέλος, όπως πολύ σωστά ειπώθηκε από τον Μαχάτμα Γκάντι, «Το μεγαλείο ενός έθνους και η ηθική του πρόοδος μπορεί να κριθεί από τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα ζώα του». Γι' αυτό και οφείλουμε να αγαπούμε και να φροντίζουμε αυτούς που το έχουν ανάγκη και πάνω απ' όλα να σεβόμαστε το ζωικό και φυτικό βασίλειο της γης, στην οποία είμαστε όλοι φιλοξενούμενοι.

Πηγές / Διαδικτυακοί τόποι :

1. **www.health-cook.com**
2. **www.24h.com.cy**
3. **www.elemesos.com**
4. **www.newsit.com.cy,**
5. **www.animalspress.blogspot.com**
6. **www.esdaw.eu**
7. **www.ciwf.org.uk,**
8. **www.blazepress.com**
9. **www.becko.com**

Επιτυχής χρησιμοποίηση βιολογικών παρασκευασμάτων και μεθόδων για την καταπολέμηση των κουνουπιών στις Αλυκές της Λάρνακας κατά τα έτη 2013 και 2014

Κώστας Κόκκινος

Ανώτ. Υγειονομικός Επιθεωρητής 2ης τάξης

Τομέας Περιβαλλοντικής Διαχείρισης Δήμου Λάρνακας

Είναι γνωστά τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Λάρνακα κάθε χρόνο, με τα κουνούπια και άλλα έντομα όπως, τους χειρονόμους αλλιώς Chironomids ή no biting midges (μικρά έντομα που μοιάζουν με κουνούπια, δεν τσιμπούν αλλά προσελκύονται από τα φώτα και προκαλούν οχληρία) λόγω της μεγάλης εκκόλαψης αυτών των εντόμων στις παρυφές των Αλυκών, αλλά και στα κανάλια όμβριων νερών που καταλήγουν σε αυτές.

Είναι επίσης γνωστό, ότι το οικοσύστημα των Αλυκών Λάρνακας ανήκει στο Ευρωπαϊκό δίκτυο Natura 2000 και προστατεύεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τους Οικότοπους (92/43/EEC) και το Νόμο περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής (153(I)/2003). Επιπλέον, από το 2001 η Μεγάλη Λίμνη έχει συμπεριληφθεί στον κατάλογο Ramsar, ως υγρότοπος διεθνούς σημασίας. Η Σύμβαση Ramsar σκοπό έχει την προστασία και ορθολογική χρήση των υγροτόπων και των πόρων τους.

Κάθε επέμβαση για την καταπολέμηση των κουνουπιών και των χειρονόμων, πρέπει να γίνεται πάντοτε με τα επιτρεπόμενα εντομοκτόνα και τις σωστές δοσολογίες.

Τα τελευταία δύο χρόνια, μετά και το σοβαρό πρόβλημα που δημιουργήθηκε από τα έντομα αυτά στην πόλη μας το 2012, ξεκίνησε μια νέα προσπάθεια από τα Αρμόδια Τμήματα του Δήμου Λάρνακας, δηλαδή την Υγειονομική Υπηρεσία και τον Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Η προσπάθεια στηρίχθηκε στους ακόλουθους πυλώνες:

1. Στενή συνεργασία με το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας όσον αφορά τα εντομοκτόνα και τις μεθόδους καταπολέμησης των κουνουπιών. Στα πλαίσια αυτά, δόθηκε η έγκριση για χρησιμοποίηση του βιολογικού παρασκευάσματος (προνυμφοκτόνο) Bacillus thuringiensis israelensis (Bti) στις Αλυκές Λάρνακας.

2. Χρησιμοποίηση και άλλων μέσων για την καταπολέμηση κουνουπιών με βιολογικά παρασκευάσματα εκτός από τους επίγειους χειροκίνητους και μηχανοκίνητους ψεκαστήρες, όπως το αεροπλάνο της Μονάδας Πτητικών Μέσων του Τμήματος Δασών για τις μη προσβάσιμες περιοχές.

3. Παρακολούθηση (monitoring) και χαρτογράφηση των πληθυσμιακών πυκνοτήτων των κουνουπιών στην περιοχή των Αλυκών, αλλά και στην υπόλοιπη πόλη και επέμβαση με ψεκασμό, όποτε κρίνεται αναγκαίο.

4. Έλεγχος της αποτελεσματικότητας των ψεκασμών.

5. Χρησιμοποίηση των ειδικών ψαριών Gambusia affinis (κουνουπόψαρα) σε ρυάκια και ανοικτά κανάλια όμβριων νερών και συνεχής έλεγχος της αποτελεσματικότητας τους.

6. Συνεχής εκπαίδευση του Προσωπικού της Υγειονομικής Υπηρεσίας του Δήμου με εγκριμένα προγράμματα από τους αρμόδιους φορείς, όσον αφορά την καταπολέμηση των εντόμων και των τρωκτικών.

Τα ψαράκια Gambusia affinis τρέφονται με προνύμφες των κουνουπιών που βρίσκονται στο νερό

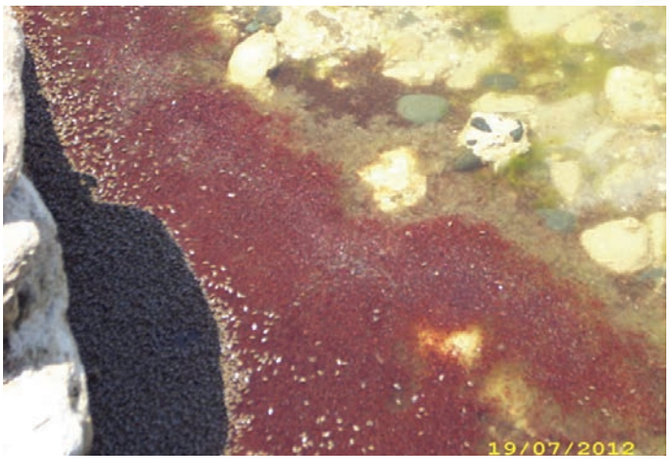

Φωτογραφία από χιλιάδες προνύμφες των χειρονόμων (no biting midges) στην κυρίως Αλυκή, τον Ιούλιο του 2012

7. Ενημέρωση του κοινού για τις δυνατότητες της δικής του συμβολής στην πρόληψη και αντιμετώπιση του προβλήματος των κουνουπιών.

Η προσπάθεια για την καταπολέμηση των κουνουπιών είναι διαρκής. Λόγω των κλιματικών αλλαγών (ηπιότεροι χειμώνες), έχει αυξηθεί σημαντικά η χρονική περίοδος εκκόλαψης των κουνουπιών στην Κύπρο, γι αυτό οι Υπηρεσίες μας δεν πρέπει να επαναπαύονται στα καλά αποτελέσματα των δύο τελευταίων χρόνων. Πάντοτε όμως όταν επεμβαίνουμε στον υγροβιότοπο των Αλυκών, πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και η προστασία του ευαίσθητου οικοσυστήματος, ώστε να μην προκύψουν μη ανατρέψιμες επιπτώσεις.

Αεροψεκασμός στην περιοχή Καμάρων για καταπολέμηση των κουνουπιών

Συνεχείς έλεγχοι των στάσιμων νερών από Λειτουργούς του Δήμου Λάρνακας

Μερικές οδηγίες για συνεργασία με τη Γη

Γαβριήλ Γαβριήλ
Διαχειριστής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων
Μηχανικός Περιβάλλοντος

Ποιό το όφελος ενός σπιτιού αν δεν έχεις ένα ευπρεπή πλανήτη για να το κτίσεις;

H.D. Thoreau

- Να αφήνετε πάντα τη γη στην ίδια ή και καλύτερη κατάσταση απ' ότι τη βρήκατε.
- Να μην παίρνετε περισσότερα από όσα χρειάζεστε.
- Να διατηρήσετε τη βιοποικιλότητα.
- Να βοηθήσετε να βελτιωθεί η ικανότητα της γης να επουλώνει τις πληγές της.
- Να μη χρησιμοποιήσετε τους δυνητικά ανανεώσιμους πόρους (έδαφος, νερό, λιβάδια και άγρια ζωή) γρηγορότερα από ότι αυτοί μπορούν να ανανεωθούν.
- Να μην σπαταλάτε τους φυσικούς πόρους.
- Να μην απελευθερώνετε ρύπους στο περιβάλλον γρηγορότερα από ότι μπορούν να τους διαλύσουν ή να τους αφομοιώσουν οι φυσικές διεργασίες.
- Να επικεντρωθείτε στην πρόληψη της ρύπανσης και στη μείωση της σπατάλης.
- Να περιορίσετε τη φτώχια.

Πηγή: Environmental Science, Working with the Earth © 1999 by Wadsworth Publishing Company

ΤΟ 2013

ΜΑΖΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΑΜΕ ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ

1.718

ΤΟΝΟΥΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ

Εξοικονομήσαμε χρήματα, πρώτες ύλες και ενέργεια.

Προστατεύσαμε το περιβάλλον μειώνοντας τον όγκο των απορριμμάτων και τις πληγές που προκαλεί η εναπόθεσή τους στη φύση.

ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΑ!
ΑΠΟ ΕΜΑΣ ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ!

Εάν δεν έχετε αρχίσει να ανακυκλώνετε, ξεκινήστε σήμερα!

Αξίζει τον κόπο! Η ανακύκλωση μας συμφέρει!

Σημείωση: Παρακαλείσθε όπως τα ανακυκλώσιμα υλικά συσκευασίας τοποθετούνται στα πεζοδρόμια για συλλογή τις σωστές ημέρες και στα κατάλληλα σακούλια για το κάθε υλικό προς αποφυγή δημιουργίας οχληρίας και ακαλαισθησίας από τη συσσώρευσή τους. Ενημερωθείτε για το πρόγραμμα της ανακύκλωσης στην ιστοσελίδα της green-dot Κύπρου (www.greendot.com.cy) ή στα γραφεία του Δήμου Λάρνακας.

ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας

Μυρτώ Κατσούρη

Λειτουργός Ενημέρωσης του Κέντρου Πληροφόρησης Europe Direct Δήμου Λάρνακας

«Εάν ο γιατρός σας ήταν 95% σίγουρος ότι πάσχετε από μια σοβαρή ασθένεια, θα ξεκινούσατε αμέσως να ψάχνετε για τη θεραπεία. Γιατί θα πρέπει να διακινδυνεύσουμε περισσότερο, όταν διακυβεύεται η υγεία του πλανήτη μας;» Connie Hedegaard

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, υιοθέτησε από τον περασμένο Νοέμβριο το **7ο Γενικό Ενωσιακό Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον**, το οποίο θα διαρκέσει μέχρι το 2020. Μέσα από αυτό το Πρόγραμμα θα ακολουθηθεί μια κοινή στρατηγική μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ, με κοινό όραμα να μπορέσουμε όλοι να ζούμε καλά εντός των οικολογικών ορίων του πλανήτη μας. Το Πρόγραμμα ορίζει εννέα στόχους προτεραιότητας και αναφέρει τι πρέπει να κάνει η ΕΕ για να τους επιτύχει έως το 2020:

1. Προστασία, διατήρηση και ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της Ένωσης.

2. Μετατροπή της Ένωσης σε μια πράσινη και ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών και αποδοτικής χρήσης των πόρων.

3. Προστασία των πολιτών της Ένωσης από περιβαλλοντικές πιέσεις και κινδύνους για την υγεία και την ευημερία.

4. Μεγιστοποίηση των οφελών της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης, μέσω βελτίωσης της εφαρμογής.

5. Βελτίωση της βάσης γνώσεων και αποδεικτικών στοιχείων για την περιβαλλοντική πολιτική της Ένωσης.

6. Διασφάλιση των επενδύσεων στην περιβαλλοντική και στην κλιματική πολιτική και αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού εξωτερικού κόστους.

7. Βελτίωση της ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής διάστασης και της συνοχής των πολιτικών.

8. Ενίσχυση της αειφορίας των πόλεων της Ένωσης.

9. Αύξηση της αποτελεσματικότητας της Ένωσης, όσον αφορά την αντιμετώπιση διεθνών περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων.

Η πλήρης εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ από τα κράτη-μέλη,αναφορικά με τη διαχείριση των αποβλήτων, θα εξοικονομήσει 72 δις €, θα οδηγήσει στην αύξηση του ετήσιου κύκλου εργασιών του κλάδου διαχείρισης αποβλήτων και ανακύκλωσης της ΕΕ κατά 42 δις € και θα δημιουργήσει πάνω από 400.000 νέες θέσεις εργασίας, έως το 2020. Εάν μόνο τα ποσοστά ανακύκλωσης πλαστικού, μπορέσουν να αγγίξουν το 70% μέχρι το 2020, θα μπορέσουν να δημιουργηθούν 162,000 επιπλέον θέσεις εργασίας στην ΕΕ.

Είναι εξαιρετικά σημαντικό τα κράτη-μέλη να εφαρμόζουν πλήρως την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Πηγές:

1. http://ec.europa.eu/environment/pubs/pdf/factsheets/7eap/el.pdf

2. Περιοδικό *Περιβάλλον για τους Ευρωπαίους*, Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Τεύχος 51.

Το Κέντρο Πληροφόρησης Europe Direct Larnaka, λειτουργεί από το 2009 με φορέα υποδοχής τον Δήμο Λάρνακας. Βασικός σκοπός του, είναι η έγκυρη και σαφής ενημέρωση των πολιτών για θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος και η παροχή πληροφοριών, για την αντιμετώπιση πρακτικών θεμάτων των πολιτών, που προκύπτουν από τη δράση τους στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μπορείτε να ενημερώνεστε πλέον και στο Facebook για τις δραστηριότητες του Κέντρου μας και για θέματα σχετικά με την ΕΕ. Επισκεφτείτε μας!!!

Το link είναι: https://www.facebook.com/pages/Europe-Direct-Information-Centre-in-Larnaca

Ιστοσελίδα: http://www.eudirectlarnaca.eu

Όξινη Βροχή

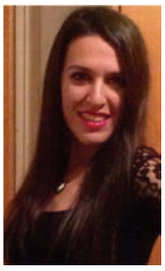

Ανδριάνα Καρόνια

Φυσικός

Ζώντας σε μια εποχή, στο πλαίσιο της οποίας η βιομηχανική δραστηριότητα εξαπλώνεται όλο και σε περισσότερα σημεία στον πλανήτη, καθημερινά απελευθερώνονται χιλιάδες τόνοι αποβλήτων σε αέρα, στεριά και θάλασσα, μολύνοντας, κυριολεκτικά, την ίδια μας τη ζωή. Έτσι, με υπαίτιους τους ίδιους τους εαυτούς μας, οδηγήσαμε τη μητέρα φύση να μας κηρύξει ένα σύγχρονο πόλεμο, χρησιμοποιώντας εναντίον μας τα ίδια μας τα όπλα.

Το πρόβλημα της όξινης βροχής, όπως και τα περισσότερα περιβαλλοντικά προβλήματα, διαμορφώνεται και εξελίσσεται στη διάρκεια πολλών δεκαετιών και είναι άμεσα συνυφασμένο με τη μόλυνση της ατμόσφαιρας. Η πρώτη αναφορά στο φαινόμενο της όξινης βροχής έγινε το 1852, από τον Άγγλο χημικό R.A. Smith κατά τη μελέτη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο Manchester της Αγγλίας. Το 1982, σε ειδική συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την οξίνηση του περιβάλλοντος, η όξινη βροχή αναγνωρίστηκε ως ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της διασυνοριακής μόλυνσης.

Όξινη βροχή ονομάζεται το φαινόμενο των ασυνήθιστα όξινων μετεωρολογικών κατακρημνισμάτων, όπως βροχή, χαλάζι, χιόνι, ομίχλη, που έχουν pH (ενεργό οξύτητα) χαμηλότερο από το pH της κανονικής βροχής, δηλαδή οι κατακρημνίσεις αυτές είναι πιο όξινες από την κανονική βροχή.

Δημιουργείται από την αντίδραση του διοξειδίου του άνθρακα SO_2 και των οξειδίων του αζώτου NO_2 με τους υδρογονάνθρακες στα σύννεφα. Η αντίδραση αυτή, δημιουργεί θειικό και νιτρικό οξύ, τα οποία πέφτουν με τη βροχή στο έδαφος, στα δάση, στα ποτάμια και στις λίμνες.

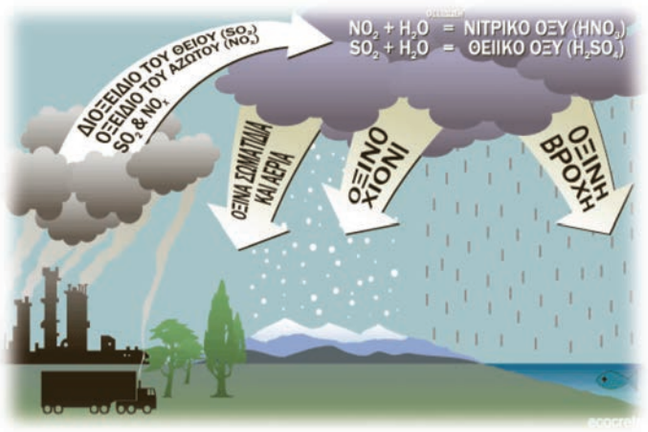

Τα αέρια της καύσης παρασύρονται από τους ανέμους και ταξιδεύουν χιλιάδες χιλιόμετρα προτού πέσουν ως όξινη βροχή. Με άλλα λόγια, η όξινη βροχή είναι η επιστροφή των ρύπων της ατμόσφαιρας στη Γη υπό μορφή βροχής.

Η όξινη βροχή και η μόλυνση της ατμόσφαιρας, δε γνωρίζουν σύνορα και με τη βοήθεια των μετεωρολογικών συνθηκών ευνοούν τη μετακίνηση των ρύπων από μια περιοχή σε άλλη. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε, που το φαινόμενο αυτό έχει προσλάβει διεθνείς διαστάσεις και σήμερα μιλάμε για πολυσυζητημένο περιβαλλοντικό πρόβλημα, το οποίο απασχολεί και θα απασχολεί τους επιστήμονες για αρκετά χρόνια.

Επιπτώσεις της όξινης βροχής:

Η όξινη βροχή έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, στα ζώα και στην υγεία του ανθρώπου:

- Τα νερά των λιμνών και των ποταμών, εμφανίζουν υψηλή οξύτητα, λόγω της όξινης βροχής. Όσο μειώνεται το pH, τόσο λιγότεροι υδρόβιοι οργανισμοί μπορούν να επιβιώσουν.

- Τα εδάφη περιέχουν είτε θρεπτικά συστατικά, (π.χ. μεταλλικά άλατα) είτε τοξικές ουσίες (π.χ. Μόλυβδος Pb, Κάδμιο Cd, Υδράργυρος Hg). Η παρουσία των οξέων λόγω της όξινης βροχής, έχει ως αποτέλεσμα τη διάλυση αυτών των ουσιών. Όταν τα θρεπτικά συστατικά διαλυθούν και απομακρυνθούν με τα νερά, τότε τα δέντρα και τα φυτά δεν αναπτύσσονται κατάλληλα, αφού ένα μέρος της τροφής τους προέρχεται από αυτά τα συστατικά. Από την άλλη, όταν οι τοξικές ουσίες διαλυθούν από τα οξέα, τότε μπορούν να μεταφερθούν πάλι από νερά, να μολύνουν λίμνες και ποτάμια, να περάσουν στη διατροφική αλυσίδα και να αφομοιωθούν από τον άνθρωπο.

- Τα δάση, λόγω της επαφής τους με το νερό της όξινης βροχής πεθαίνουν. Τα φύλλα και οι ρίζες των δέ-

ντρων νεκρώνονται και έτσι τα δέντρα δεν μπορούν ούτε να αναπνεύσουν και να φωτοσυνθέσουν, αλλά ούτε και να τραφούν με τα θρεπτικά συστατικά του εδάφους.

• Αρκετά μέταλλα, όπως ο σίδηρος και ο χάλυβας, διαβρώνονται από τα οξέα. Μεταλλικά μέρη από τα αυτοκίνητα ή από τις γραμμές των τραίνων καταστρέφονται. Επίσης, τα ανθρακικά άλατα διασπώνται από τα οξέα. Πετρώματα και δομικά συστατικά καταστρέφονται.

• Τα μαρμάρινα μνημεία και τα αγάλματα αποτελούνται από ανθρακικά άλατα ($CaCO_3$) τα οποία διασπώνται από τα οξέα. Αρχαιολογικοί θησαυροί ανεκτίμητης ιστορικής και πολιτισμικής αξίας, όπως η Ακρόπολη στην Ελλάδα, ο Άγιος Πέτρος στο Βατικανό, το Τατζ Μαχάλ στην Ινδία, καταστρέφονται από την όξινη βροχή. Το θειικό οξύ αντιδρά με το ανθρακικό άλας και παράγεται ένα άλλο άλας αρκετά εύθραυστο, ο γύψος. Το φαινόμενο ονομάζεται γυψοποίηση του μαρμάρου. Η αντίδραση είναι η εξής:

$H_2SO_4 + CaCO_3 \rightarrow CaSO_4$

Μπορεί, λοιπόν, ο Παρθενώνας να υπέστη σεισμούς, βομβαρδισμούς, κακουχίες, να πέρασαν από πάνω του τόσοι κατακτητές και να επιβίωσε περισσότερο από 2000 χρόνια, αλλά τις τελευταίες δεκαετίες υπέστη μεγαλύτερη φθορά εξαιτίας της όξινης βροχής. Η όξινη βροχή του κατατρώγει τα μάρμαρα. Η φθορά που έχουν υποστεί τα γλυπτά του Παρθενώνα, χρησιμοποιείται ως βασικό επιχείρημα της Βρετανικής Κυβέρνησης για να μην επιστραφούν τα γλυπτά στην Ελλάδα, αλλά και να αιτιολογηθεί η ενέργεια του Έλγιν να «διασώσει» τα μάρμαρα από την ατμοσφαιρική ρύπανση της Αθήνας.

• Όταν ο άνθρωπος εκτεθεί σε οξείδια SO_2 και NO_x, τότε δημιουργούνται σοβαρά δερματικά, οφθαλμολογικά και αναπνευστικά προβλήματα. Το 1952 στο Λονδίνο, πέθαναν 4000 άνθρωποι μέσα σε 4 μέρες, από τον τοξικό συνδυασμό της καπνομίχλης και του SO_2.

• Τα οξείδια SO_2 και NO_x μαζί με άλλα οξείδια, όπως το CO_2, και χημικές ενώσεις όπως το όζον, οργανικά και αιωρούμενα σωματίδια, προκαλούν το νέφος που παρατηρείται στις πόλεις. Ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες, η ορατότητα μειώνεται αισθητά.

Τρόποι Αντιμετώπισης:

Η αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της όξινης βροχής επιτυγχάνεται με:

• Προσθήκη βάσης, όπως το υδροξείδιο του ασβεστίου $Ca(OH)_2$, με αυτό τον τρόπο, εξουδετερώνονται τα οξέα που βρίσκονται στα ποτάμια, στις λίμνες και στα εδάφη.

• Αποθείωση, δηλαδή απομάκρυνση του θείου (S), από τα καύσιμα που περιέχουν θείο, όπως είναι οι γαιάνθρακες και το ακατέργαστο πετρέλαιο.

• Τοποθέτηση ειδικών φίλτρων στις καμινάδες των εργοστασίων, για να δεσμεύονται οι ρύποι (π.χ. SO_2) πριν απελευθερωθούν στην ατμόσφαιρα.

• Τοποθέτηση καταλυτών στις εξατμίσεις των αυτοκινήτων για τη μετατροπή των ρύπων (π.χ. NO_2) σε ουσίες πιο φιλικές προς το περιβάλλον.

• Την εξοικονόμηση ενέργειας (λόγου χάρη, να μην αφήνουμε σε λειτουργία ηλεκτρικές συσκευές που δεν χρειαζόμαστε, να σβήνουμε τα φώτα κ.ά.).

• Τη χρήση εναλλακτικών πηγών ενέργειας, όπως η ηλιακή ενέργεια, η αιολική ενέργεια, η υδάτινη ενέργεια και η βιομάζα.

• Περιορισμό των άσκοπων μετακινήσεων και χρήση μεταφορικών μέσων φιλικών προς το περιβάλλον (πόδια, ποδήλατο, υβριδικά αυτοκίνητα).

Πηγή:

Ζαχαρίου Α., Καδής Κ., Νικολάου Α. Θέματα Αειφόρου Ανάπτυξης στην Εκπαίδευση. Λευκωσία: 2011

ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ

Ανδρούλλα Ανδρονίκου- Νικολάου

Ανώτ. Υγειονομικός Επιθεωρητής 2ης τάξης Δήμου Λάρνακας

Τα φυτοφάρμακα είναι μια σειρά από φάρμακα, χημικές δηλαδή ουσίες που φτιάχνονται για την αποτελεσματική καταπολέμηση των εχθρών των φυτών.

Είναι δυνατά δηλητήρια, προϊόντα υψηλής τεχνολογίας, που δρουν και σκοτώνουν ζωικούς και φυτικούς οργανισμούς που βλάπτουν τις καλλιέργειες.

Τα πρώτα χρόνια της ανακάλυψής τους, η χρησιμότητά τους ήταν μεγάλη στη γεωργία, η οποία χωρίς τη δράση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων δε θα είχε αυτή τη μεγάλη ανάπτυξη.

Η προσφορά τους ήταν μεγάλη και στην προστασία της δημόσιας υγείας με την καταπολέμηση ενοχλητικών εντόμων, που έφεραν διάφορες ασθένειες στον άνθρωπο.

Τα φυτοφάρμακα κατέχουν την τέταρτη θέση στο σύνολο των ρυπαντών και χωρίζονται σε τρεις κύριες κατηγορίες :

1. Τα Εντομοκτόνα (καταστρέφουν τα έντομα που κατατρώνε τα διάφορα μέρη των φυτών, χωρίς να βλάπτουν τα ίδια).

2. Τα Ζιζανιοκτόνα (καταστρέφουν τα αγριόχορτα που αναπτύσσονται στις καλλιέργειες και «πνίγουν» τα καλλιεργημένα φυτά).

3. Τα Παρασιτοκτόνα ή Μυκητοκτόνα (καταστρέφουν τα ζωικά ή φυτικά παράσιτα που ζουν στα φυτά και τρέφονται εις βάρος τους).

Τα προβλήματα που δημιουργούνται από τη χρησιμοποίηση των φυτοφαρμάκων, είναι πολλά, μεταξύ των οποίων:

- δηλητηριάσεις από ατυχήματα / κακή χρήση
- σταδιακή απορρόφηση τους από το ανθρώπινο σώμα
- ανισορροπία στο οικοσύστημα, λόγω της εκτεταμένης χρησιμοποίησης τους, καθώς σκοτώνονται ωφέλιμα έντομα, μολύνουν τη χλωρίδα, την πανίδα και τα θαλάσσια ύδατα
- ένα μέρος των ουσιών αυτών καταλήγει στο υπέδαφος και στα υπόγεια νερά, τα οποία ρυπαίνονται
- επικράτηση των ανθεκτικών στελεχών. Η γεωργική παραγωγή με τις εκτεταμένες μονοκαλλιέργειες που είναι πιο ευπρόσβλητες από έντομα και παράσιτα, απαιτεί όλο

και μεγαλύτερες ποσότητες εντομοκτόνων και παρασιτοκτόνων
- μέρος των φυτοφαρμάκων περνά μέσω των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, με αποτέλεσμα αυτά να είναι υποβαθμισμένα
- ο ψεκασμός με φυτοφάρμακα (ιδιαίτερα όταν γίνεται από τον αέρα με ειδικά αεροπλάνα), μολύνει και την ατμόσφαιρα με αποτέλεσμα να έχει αρνητικές συνέπειες στη ζωή φυτών και ζώων
- τα φυτά γίνονται πιο ευπρόσβλητα γιατί επιδρούν στην άμυνα του οργανισμού, απέναντι στους φυσικούς τους εχθρούς.

Συμπερασματικά, τα φυτοφάρμακα διασπείρονται παντού και μέσω της τροφικής αλυσίδας, μεταφέρονται και στον άνθρωπο.

Οι κυριότερες επιπτώσεις που προκαλούνται στον ανθρώπινο οργανισμό είναι: προβλήματα στο νευρικό και αναπνευστικό σύστημα, βλάβες στο συκώτι και τα νεφρά, προβλήματα στην αναπαραγωγή, διάφορες αλλεργίες, επιδράσεις στο αίμα, πρόκληση καρκίνου διαφόρων μορφών κ.ά.

Υπάρχουν ορισμένες απλές ενέργειες που μπορούν να προστατεύσουν τον καταναλωτή από τον κίνδυνο ύπαρξης υπολειμμάτων βλαβερών ουσιών στα τρόφιμα. Μερικές από αυτές είναι:

- Τα φρούτα και τα λαχανικά να πλένονται καλά με αραιωμένο ξίδι.
- Η αποφλοίωση δεν είναι απαραίτητη, όταν γίνεται όμως, μειώνει τα υπολείμματα που πιθανόν να υπάρχουν.
- Πριν το στύψιμο ορισμένων φρούτων καλό είναι να απομακρύνεται η φλούδα.

- Η αφαίρεση των εξωτερικών φύλλων από διάφορα λαχανικά, όπως λάχανο, μαρούλι κ.ά., είναι χρήσιμη ενέργεια.

- Η διατροφή μας με ποικιλία φρούτων ή λαχανικών, μειώνει τον κίνδυνο αφού δε θα καταναλώνουμε ένα είδος στο οποίο μπορεί να υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση ενός φυτοφαρμάκου.

- Δεν πρέπει με κανένα τρόπο να τρώμε φρούτα ή λαχανικά τα οποία θα συλλέξουμε από κάποιο χωράφι, χωρίς να ξέρουμε, αν και πότε έχουν ψεκαστεί με φυτοφάρμακα.

- Ιδιαίτερα τα παιδιά που μένουν σε χωριά και παίζουν κοντά σε περιοχές με δέντρα, θα πρέπει να αποφεύγουν να τρώνε φρούτα από τα δέντρα αυτά.

Γίνεται προσπάθεια, ώστε να παρθούν μέτρα για μείωση στη χρήση τους και στην καλύτερη αξιοποίησή τους, ελαχιστοποιώντας τις αρνητικές τους συνέπειες.

Η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά και οι απαιτήσεις των καταναλωτών για ασφαλή και υγιεινά προϊόντα, οδήγησαν στην προώθηση της βιολογικής γεωργίας.

Η στροφή προς τη βιολογική γεωργία, μπορεί να είναι ο εναλλακτικός και καλύτερος για την υγεία και το περιβάλλον τρόπος καλλιέργειας.

Σε μια βιολογική καλλιέργεια δεν χρησιμοποιούνται χημικές ή άλλες επικίνδυνες ουσίες και η προστασία των φυτών από τους εχθρούς τους γίνεται με βιολογικά μέσα.

Η βιολογική προστασία στηρίζεται κυρίως στη βοήθεια των ωφέλιμων εντόμων ή πουλιών, τα οποία κατατρώγουν τους βλαβερούς οργανισμούς.

Επίσης βιοκαλλιεργητές έχουν δοκιμάσει με πολύ καλά αποτελέσματα διάφορα εκχυλίσματα άγριων βοτάνων. Είναι ακίνδυνα για την υγεία του ανθρώπου και δεν έχουν υπολείμματα στα προϊόντα. Ακόμη, φυτεύουν στα ενδιάμεσα αρωματικά φυτά που απωθούν τα έντομα.

Έτσι, με τη βιολογική καλλιέργεια μπορούμε να διατηρήσουμε τη γονιμότητα του εδάφους, να αποφύγουμε τη μόλυνση και τη ρύπανση του περιβάλλοντος και να παράγουμε τρόφιμα υψηλής βιολογικής αξίας.

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Κράτους και οι Υγειονομικές Υπηρεσίες των συνεργαζόμενων Δήμων, μεταξύ των οποίων και ο Δήμος Λάρνακας, έχουν υπογράψει σύμβαση με το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων του Γενικού Χημείου του Κράτους, για παρακολούθηση των Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων σε Φυτικής και Ζωικής Προέλευσης Προϊόντα.

Σύμφωνα με τα Εθνικά Προγράμματα Δειγματοληψίας, γίνονται δειγματοληψίες τροφίμων σε διάφορα υποστατικά (χονδρικές αγορές, υπεραγορές, φρουταρίες και σε σημεία εισόδου στην Κυπριακή Δημοκρατία).

Στη συνέχεια τα δείγματα στέλνονται για αναλύσεις στο Γ.Χ.Κ. για προσδιορισμό τόσο των φυτοφαρμάκων, όσο και των υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων.

Στις περιπτώσεις που τα αποτελέσματα των αναλύσεων δεν είναι ικανοποιητικά, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες επιδίδουν στους ελεγχόμενους προειδοποιητικές επιστολές για συμμόρφωση. Στην περίπτωση όμως που το δείγμα είναι ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση, προβαίνουν στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των ελεγχόμενων, με όλες τις αρνητικές συνέπειες που διέπει η Νομοθεσία.

Πηγές /Διαδικτυακοί τόποι :

- Μπάμπη Δερμιτζάκη, Περιβάλλον, Διατροφή & Ποιότητα Ζωής του, Αθήνα 1993

- ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ-Κεντρική Σελίδα (3dim-kater.pie.sch.gr/fitofarmaka.htm)

Αλυκές Λάρνακας

Σχήματα νερού, πολιτισμού και «λυδία λίθος» επιβίωσης

Στέφανος Δόδουρας, PhD
Σύμβουλος Αειφορίας

Ειρήνη Λυρατζάκη, MSc
Ιστορικός Περιβάλλοντος

Παρόλο που η σύγχρονη κοινωνία είναι στα πρόθυρα μιας κοινωνικής και οικονομικής εξαθλίωσης, όλο και περισσότεροι άνθρωποι αρχίζουν να εκφράζουν ζωηρό ενδιαφέρον για το περιβάλλον του πλανήτη. Όσον αφορά τους υγροτόπους, έχει γίνει πλέον συνείδηση, ότι τα φυσικά αυτά οικοσυστήματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου, διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στον κύκλο του νερού και είναι ο καθρέφτης της υγείας του περιβάλλοντός μας. Συνεπώς, η διατήρηση και διαφύλαξή τους συνδέεται άμεσα με την ικανότητα της σύγχρονης κοινωνίας για επιβίωση και ευημερία.

Σε γενικές γραμμές, οι υγρότοποι ασκούσαν πάντα κάποια ιδιαίτερη έλξη στους ανθρώπους. Είναι δυναμικά στοιχεία που διαμορφώνουν τοπία, διαδραματίζουν σημαντικό υδρολογικό ρόλο, επηρεάζουν το μικροκλίμα, καθορίζουν και συντηρούν τη σύνθεση της χλωρίδας και της πανίδας, δίνουν ζωή σε οικισμούς και υποστηρίζουν πολιτισμούς. Οι σπάνιοι υγρότοποι της Κύπρου συνθέτουν τοπία μεγάλης οικολογικής και αισθητικής σημασίας. Με τόσα χιλιόμετρα ακτογραμμής, ίσως θεωρείται παράξενο να δίνεται ιδιαίτερη σημασία στους υγροτόπους του νησιού. Όμως, στη Κύπρο έχουν αναγνωριστεί μερικοί από τους σημαντικότερους και μεγαλύτερους –σε Μεσογειακό επίπεδο– υγροτόπους. Ίσως, αυτό το κομμάτι της Κύπρου να είναι και το πιο παραμελημένο, αφού πολλά θυσιάζονται στο βωμό του εποχιακού τρίπτυχου ήλιος-θάλασσα-καλοκαίρι.

Οι Αλυκές της Λάρνακας, ανήκουν στο Δίκτυο Natura 2000 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από το 2001, έχουν χαρακτηριστεί ως Υγρότοπος Διεθνούς Σημασίας από τη Συνθήκη Ραμσάρ. Το οικοσύστημα των Αλυκών φαίνεται να ήταν εξαιρετικής σημασίας στην αρχαιότητα, αφού διέθετε πλούσιο υδροφόρο υπόστρωμα, εύφορες εκτάσεις γης, καθώς και άφθονο κυνήγι και ψάρεμα. Εικάζεται ότι στην ευρύτερη περιοχή βρίσκονταν το μοναδικό στον ελλαδικό χώρο ιερό της Άρτεμις σε παράκτια περιοχή, αυτό της Αρτέμιδας Παραλίας. Το τέμενος Hala Sultan Tekke, κτίσμα ορόσημο της περιοχής, κατασκευάστηκε το 1760 στον τόπο ταφής της Umm Haram, συγγενή του προφήτη Μωάμεθ. Αποτελεί έναν από τους πιο ιερούς χώρους προσκυνήματος για τους Μουσουλμάνους παγκοσμίως και δέχεται μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Το 2001, κατά τη διάρκεια εργασιών συντήρησης, ανακαλύφθηκαν ευρήματα που μαρτυρούν τη χρήση του χώρου – πιθανότατα ως τόπου λατρείας– από την ύστερη αρχαϊκή εποχή.

Κατά τη 2η χιλιετία π.Χ. το νησί της Κύπρου είχε αυξημένες ναυτικές ανάγκες λόγω της διογκούμενης εξαγωγής χαλκού και άλατος. Η περιοχή των Αλυκών αποτελούσε ένα προστατευμένο φυσικό λιμάνι, σε μια ιδιαίτερα ευνοϊκή γεωπολιτικά θέση που επέτρεπε επαφές με τη Μέση Ανατολή, την Αίγυπτο, το Αιγαίο, κ.ά. Στο νότιο τμήμα των Αλυκών, αναπτύχθηκε ο προϊστορικός οικισμός της Δρομολαξιάς - Βυζακιάς της Ύστερης Εποχής του Χαλκού. Η περιοχή εγκαταλείφτηκε γύρω στο 1100 π.Χ., πιθανότητα λόγω προσχώσεων που κατέστησαν το λιμάνι μη λειτουργικό. Παρ' όλα αυτά, η εκμετάλλευση της περιοχής δεν σταμάτησε. Το αλάτι που πρόσφερε άφθονο, την καθιστούσε μία από τις πλουσιότερες πλουτοπαραγωγικές πηγές του νησιού. Ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της Ενετοκρατίας η παραγωγή πολλαπλασιάστηκε, το αλάτι αποτελούσε κρατικό μονοπώλιο και πωλείτο ακριβά στις διεθνείς αγορές. Η συλλογή του συνεχίστηκε μέχρι και τη δεκαετία του 1980.

Σήμερα, την περιοχή των Αλυκών διαχειρίζεται η Επιτροπή Προστασίας και Διαχείρισης των Αλυκών Λάρνακας, στην οποία συμμετέχουν όλοι οι αρμόδιοι φορείς. Εδώ και μερικά χρόνια, πολλές επιβλαβείς ανθρωπογενείς παρεμβάσεις που είχαν υποβαθμίσει σημαντικά το τοπίο, αντιμετωπίστηκαν. Όμως, οι Αλυκές της Λάρνακας, οι υγρότοποι της Κύπρου και της Μεσογείου γενικότερα, είναι σήμερα τα περισσότερο απειλούμενα οικοσυστήματα γιατί η σχέση ανθρώπου-υγροτόπων δεν βασίζεται πλέον σε κατανόηση των υπηρεσιών τους.

Οι υγρότοποι αντιμετωπίζουν τις σύγχρονες και αυξανόμενες οικονομικές πιέσεις για εκμετάλλευση μέσα από αλόγιστες και ανεξέλεγκτες αναπτυξιακές δραστηριότητες (μπαζώματα, εκχερσώσεις, διαμόρφωση παραλιών, δημιουργία οικοπέδων, εκμετάλλευση δημόσιου χώρου από ιδιώτες, κυκλοφορία τροχοφόρων κ.ά.). Συχνά καταγράφεται, λοιπόν, η προβληματική και εν πολλοίς αντιφατική σχέση μεταξύ του φυσικού περιβάλλοντος και των άλλων πτυχών της κοινωνικής, οικονομικής, πολιτικής και πολιτιστικής ζωής της σύγχρονης κοινωνίας. Αυτό συμβαίνει γιατί κυριαρχεί ένας παθητικός λόγος περί των αιτιών της ολοένα αυξανόμενης περιβαλλοντικής καταστροφής,

καθώς επίσης και μονοδιάστατες επισημάνσεις αναφορικά με διάφορους στόχους, διεξόδους και προοπτικές.

Ο ρόλος της δημόσιας και δημοτικής διοίκησης είναι σημαντικός. Τα κέντρα αποφάσεων πρέπει να προβάλουν πειστικά σημαντικές ιδέες που έχουν, εδώ και χρόνια, τεκμηριωθεί, όπως για παράδειγμα η ανάγκη διατήρησης και προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, οι προϋποθέσεις για ριζική αλλαγή των προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης και η δυνατότητα επαναπροσανατολισμού της παιδείας και της έρευνας. Επιπρόσθετα, ευθύνες πρέπει να αποδοθούν και στο κοινωνικό σύνολο, που είτε είναι αδιάφορο, ανενεργό και ανεκτικό ή στηρίζει πρότυπα ανάπτυξης με προφανείς αρνητικές επιπτώσεις στην αειφορία του τόπου. Το μέλλον όμως είναι στα χέρια της κοινωνίας των πολιτών αρκεί να αποκτήσουμε την αναγκαία ενημέρωση και να μετατρέψουμε την απαραίτητη ευαισθητοποίηση σε δυναμική διάθεση και κινητοποίηση πάνω στο κρίσιμο αυτό ζήτημα.

Το Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο (Med-INA), έχει αναλάβει τη διεκπεραίωση του προγράμματος «Η συμβολή των πολιτιστικών αξιών σε δράσεις αποκατάστασης των Μεσογειακών υγροτόπων» που σκοπό έχει να συνεισφέρει σε δράσεις αντιμετώπισης των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι υγρότοποι με όχημα τις πολιτιστικές αξίες. Μέσα στο πλαίσιο του προγράμματος γίνονται προσπάθειες σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς (Δήμος Λάρνακας, Larnaka Tourism Board, Διεθνές Αεροδρόμιο Λάρνακας, Αρχή Λιμένων Κύπρου, κ.ά.) για την προώθηση δραστηριοτήτων που θα εξασφαλίζουν την προστασία και προβολή της περιοχής. Οι ήπιες μορφές τουρισμού και η περιβαλλοντική εκπαίδευση, για παράδειγμα, μπορούν να αποτελέσουν εργαλεία για την ενίσχυση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, ευαισθητοποιώντας κυρίως τους νέους (τους μελλοντικούς διαχειριστές και χρήστες του), τονώνοντας ταυτόχρονα την τοπική οικονομία.

Η καινοτόμος αυτή προσέγγιση, προτείνεται ως αποτελεσματικότερη λύση στο πρόβλημα της περιβαλλοντικής προστασίας γιατί όχι μόνο δεν κρατά τον άνθρωπο μακριά με σκοπό να προστατέψει τη φύση, αλλά βασίζεται σε αυτόν για να το επιτύχει. Η περιοχή των Αλυκών της Λάρνακας είναι ένα εντυπωσιακό φυσικό και πολιτιστικό μνημείο που, μέσω της προστατευόμενης περιοχής των λιμνών, των αρχαιολογικών μνημείων του και των παραδοσιακών μεθόδων συγκομιδής του αλατιού, τονίζει τους δεσμούς που ενώνουν τους ανθρώπους και τη φύση διαχρονικά. Η παραπάνω προσέγγιση δεν επιχειρεί να χειραγωγήσει απόψεις, αλλά θα λειτουργεί ως ζωντανός οργανισμός που συνεχώς μεταβάλλεται και αναπτύσσεται.

Med-INA (Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο)

Βουκουρεστίου 23, 106 71 Αθήνα, Ελλάδα

T: +302103600711 F: +302103629338

E: secretariat@med-ina.org W: http://www.med-ina.org

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Μιχαηλίδης, Α. και Χριστοδουλίδης, Σ. (2005), Υδατοπρομήθεια Λάρνακας: 4000 Χρόνια Ιστορίας, Δήμος Λάρνακας.

Papalexandrou, N. (2008), 'Hala Sultan Tekke, Cyprus: An Elusive Landscape of Sacredness in a Liminal Context, Journal of Modern Greek Studies, 26 (2), pp. 251-281.

Papayannis, T. and Pritchard, D. (eds) 2011, Culture and Wetlands in the Mediterranean: an Evolving Story, Med-INA (Mediterranean Institute for Nature and Anthropos), Athens.

Παταπίου, Ν. και Μιχαηλίδης, Α. (2010), Λάρνακα Βενετία: 500 Χρόνια Σχέσεων και Επαφών, Δήμος Λάρνακας.

Χατζηχριστοφόρου, Μ. (2007), Οι Αλυκές της Λάρνακας, Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, Λευκωσία.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - CYMEPA

Οι ωκεανοί είναι αναντίλεκτα η κοιτίδα της ζωής στον πλανήτη μας. Εκτός από μέσο επικοινωνίας και ανταλλαγών μεταξύ των λαών αποτελούν και μια τεράστια πηγή τροφής και ενέργειας που προσφέρει χιλιάδες υπηρεσίες στον άνθρωπο. Δυστυχώς σήμερα οι ωκεανοί μας κινδυνεύουν σοβαρά από την ανθρώπινη δραστηριότητα. Ο κυριότερος κίνδυνος είναι η ρύπανση.

Η CYMEPA, μια φιλανθρωπική αυτόνομη και μη κερδοσκοπική Οργάνωση, ιδρύθηκε το 1992 από μια ομάδα πρωτοπόρων, κυρίως της ναυτιλιακής κοινότητας της Κύπρου, ακριβώς για αυτό το σκοπό. Να συνδράμει στην όλη γενική προσπάθεια αναχαίτισης της υποβάθμισης των θαλασσών μας. Στα πλαίσια αυτά η CYMEPA ανάπτυξε πολλές δραστηριότητες και περιβαλλοντικά Προγράμματα τα οποία μέσω της εκπαίδευσης, της πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης, συμβάλλουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Εκπαιδεύει ναυτικούς και ναυτιλιακά στελέχη στη σωστή εφαρμογή κανονισμών που αφορούν την πρόληψη της ρύπανσης από πετρελαιοειδή, λύματα, απορρίμματα, χημικά και εκπομπές αέριων ρύπων. Εκδίδει εκλαϊκευμένες εκδόσεις έτσι ώστε πολύπλοκες και δυσνόητες συμβάσεις, να γίνονται κτήμα όλων των ναυτικών. Διοργανώνει εκστρατείες καθαρισμού παραλιών και βυθού, με τη συμμετοχή εκατοντάδων παιδιών και άλλων οργανωμένων συνόλων.

Σαν Μέλος του Ιδρύματος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (FEE) είναι ο Εθνικός Χειριστής των ακόλουθων προγραμμάτων:

«Γαλάζια Σημαία » σήμα ποιότητας για καθαρές, ασφαλείς παραλίες με ορθή διαχείριση και δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

«Οικολογικά Σχολεία» απευθύνεται σε μαθητές όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης.

«Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον» όπου μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων ερευνούν ένα θέμα περιβαλλοντικού περιεχομένου και ανακοινώνουν τα ευρήματα τους στον τύπο.

Επίσης τα Προγράμματα «Μαθαίνω για τα δάση» και τα «Πράσινα κλειδιά» για τα ξενοδοχεία.

Γνωρίζετε ότι...

Παραλία για λούσιμο σκύλων

Ευχάριστα τα νέα για τους ζωόφιλους και ειδικότερα τους ιδιοκτήτες σκύλων της πόλης μας. Η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών, σε συνεδρία της που έγινε στις 31.7.2014, καθόρισε, δυνάμει της διάταξης της παραγράφου (ζ), εδαφίου (1) του άρθρου 5Η του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου – Κεφ.59, την παραλία στην τοποθεσία Κασιάνες (Spyros Beach) νότια του Αεροδρομίου Λάρνακας, ως περιοχή για λούσιμο σκύλων. Ωστόσο, όμως, θα πρέπει να ακολουθούνται οι κάτωθι κανονισμοί στη συγκεκριμένη παραλία:

1) Οι ιδιοκτήτες ή οι συνοδοί να φέρουν πάντοτε μαζί τους την άδεια κατοχής και τα βιβλιάρια υγείας των σκύλων τους.

2) Οι σκύλοι όταν δεν είναι μέσα στη θάλασσα, θα είναι δεμένοι με λουρί.

3) Οι ιδιοκτήτες ή οι συνοδοί των σκύλων έχουν υποχρέωση για την καθαριότητα των σκύλων τους (συλλογή και απομάκρυνση των ακαθαρσιών και των περιττωμάτων των σκύλων τους).

4) Τονίζεται ότι η παράβαση των υποχρεώσεων και ευθυνών των ιδιοκτητών ή συνοδών για τους σκύλους, με βάση την κείμενη νομοθεσία της Δημοκρατίας, θα επιφέρει την ποινική δίωξη τους ή εξώδικη.

Υβριδικά και Ηλεκτρικά Αυτοκίνητα

Σε οργανωμένους χώρους στάθμευσης (εντός και εκτός οδοστρώματος), έχουν καθοριστεί ειδικοί χώροι στάθμευσης για υβριδικά και ηλεκτρικά αυτοκίνητα, με ειδική σήμανση κατά παρόμοιο τρόπο που γίνεται η σήμανση για οχήματα αναπήρων. Ήδη, σύμφωνα με υφιστάμενη πολιτική του Δήμου Λάρνακας, η στάθμευση στους κατόχους ηλεκτρικών και υβριδικών αυτοκινήτων είναι δωρεάν. Επίσης έχει εγκατασταθεί και σημείο φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων, στο χώρο στάθμευσης της παλιάς Δημοτικής Αγοράς (Οδός Ερμού).

Πάρκο Θωμά Θωμαΐδη

Διαμορφώθηκε πρόσφατα το νέο πάρκο στην οδό Ευφροσύνης Ταρσή με την ονομασία Θωμά Θωμαΐδη, αγνοούμενου κατά την Τουρκική Εισβολή του 1974. Το πάρκο αυτό είναι μια πράσινη γωνιά της Λάρνακας και αποτελεί χώρο αναψυχής και χαλάρωσης για τους κατοίκους της γειτονιάς.

Μετρητές Επισκεψιμότητας στην Αλυκή της Λάρνακας

Γνωρίζετε ότι στα πλαίσια του προγράμματος, Έργα και Δράσεις για τις Αλυκές Λάρνακας για το 2014, τοποθετήθηκαν δύο μετρητές επισκεψιμότητας για πεζούς και ποδηλατιστές στο μονοπάτι της φύσης, βόρεια της μεγάλης Αλυκής.

Με την εγκατάσταση των μετρητών, καταμετρούνται ξεχωριστά οι πεζοί και οι ποδηλάτες με ανίχνευση την κατεύθυνση τους. Τα δεδομένα, αποστέλλονται σε υπολογιστή μέσω τηλεμετρίας στο Δήμο Λάρνακας, τουλάχιστον μια φορά την ημέρα.

Τα δεδομένα επισκεψιμότητας σε πάρκα και μονοπάτια της φύσης είναι χρήσιμα, τόσο για την ασφάλεια του χώρου όσο και για τα προγράμματα καθαρισμού και την προστασία του βιότοπου. Επίσης τα δεδομένα θεωρούνται χρήσιμα, τόσο για τις Αρμόδιες Υπηρεσίες, Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Δασών, Τοπικές Αρχές, αλλά και σε Ακαδημαϊκά Ιδρύματα κατά την εκτέλεση μελετών.

Σημειώνεται ότι την αγορά των μετρητών επιχορήγησε το Τμήμα Περιβάλλοντος του Κράτους.

Πράσινο Σημείο Δήμου Λάρνακας

Ξεκίνησε πρόσφατα η κατασκευή του Πράσινου Σημείου στη Λάρνακα, στην περιοχή Μακένζυ. Υπεύθυνο για την κατασκευή και ολοκλήρωση του έργου, είναι το Υπουργείο Εσωτερικών.

Πράσινο σημείο είναι ένας χώρος στον οποίο θα συλλέγονται ανακυκλώσιμα υλικά και συγκεκριμένες κατηγορίες αποβλήτων με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας. Αποτελεί μια δοκιμασμένη πρακτική διεθνώς για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Ο χώρος θα είναι περιφραγμένος, δενδροφυτευμένος, κατάλληλα διαμορφωμένος και διευθετημένος για τη συλλογή των συγκεκριμένων κατηγοριών αποβλήτων.

Στα Πράσινα Σημεία, θα επιτρέπεται να μεταφέρουν απόβλητα, μόνο τα νοικοκυριά και σε καμία περίπτωση δεν θα επιτρέπεται η είσοδος σε Επαγγελματίες (εργολάβους, μεταφορείς κ.ά.). Τα προσκομιζόμενα απόβλητα θα τοποθετούνται σε καθορισμένους κάδους ή skip. Οι πολίτες θα εναποθέτουν τα απόβλητα τους, χωρίς καμία χρέωση εισόδου.

Τα επιτρεπόμενα είδη αποβλήτων που θα συλλέγονται θα είναι τα ακόλουθα: υλικά καθαρισμού, χρώματα, θερμόμετρα, μπαταρίες, φάρμακα, ακτινογραφίες, πλαστικά δοχεία, μεταλλικά αντικείμενα (scrap, καλοριφέρ κλπ), παιχνίδια, έπιπλα, ξύλα, στρώματα, λαμπτήρες, υλικά συσκευασίας (χαρτόνια), κλαδέματα(πράσινα), χαρτί, γυαλί, πλαστικό, αλουμίνιο, υφάσματα (ρούχα, χαλιά κλπ), μπάζα / Do it Yourself-DIY (είδη υγιεινής). Σε καμία περίπτωση δεν θα συλλέγονται επικίνδυνα (π.χ. τοξικά) απόβλητα.

Στην είσοδο του Πράσινου Σημείου, θα τοποθετηθεί προκατασκευασμένο κτίριο το οποίο θα χρησιμοποιείται ως γραφείο του φύλακα και των άλλων υπαλλήλων.

Το Πράσινο Σημείο θεωρείται εγκατάσταση αμελητέας όχλησης και περιβαλλοντικής επιβάρυνσης. Περιμετρικά, θα είναι περιφραγμένο με μεταλλικό πλέγμα, κάγκελο εισόδου και επίσης θα είναι δεντροφυτεμένο.

Ενδεικτικό Πράσινο σημείο

Ρύπανση των Υπόγειων Υδάτων

Το νερό, είναι ίσως ο πολυτιμότερος φυσικός πόρος στην Κύπρο. Η έλλειψή του λόγω των κλιματικών αλλαγών αλλά και της κακής διαχείρισης, ενισχύουν την ανάγκη για διατήρηση και προστασία του.

Δυστυχώς, λόγω της ραγδαίας ανάπτυξης, της χρήσης χημικών και άλλων βλαβερών ουσιών, αλλά και της έντονης ανθρωπογενούς δραστηριότητας, έχει υποβαθμιστεί η ποιότητα, τόσο των επιφανειακών, όσο και των υπογείων υδάτων μας.

Στην επαρχία Λάρνακας υπάρχουν δύο υδροφορείς: ο Κιτίου – Περβολιών και της Αραδίππου. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του πρώτου, απειλούνται από τη διείσδυση θαλασσινού νερού λόγω της υπεράντλησης, καθώς και λόγω της ρύπανσης από νιτρικά από τη χρήση γεωργικών σκευασμάτων. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του υδροφορέα Αραδίππου κυμαίνονται εντός των προδιαγραφών.

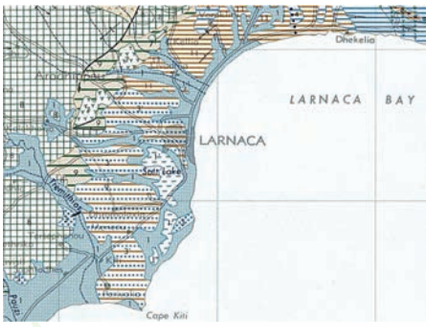

Η Ευρωπαϊκή Ένωση από τη δεκαετία του ’70, έχει αναγνωρίσει τη σημαντικότητα του προβλήματος της ρύπανσης των νερών και έχει θεσπίσει σωρεία Οδηγιών για προστασία των Νερών. Οι οδηγίες, στόχο έχουν αφενός την προστασία των πηγών πόσιμου νερού, των νερών κολύμβησης, των νερών που φιλοξενούν ψάρια κλπ. και αφετέρου την προστασία από συγκεκριμένες πηγές και ρύπους, όπως τα κτηνοτροφικά απόβλητα και τα λιπάσματα από τη γεωργοκτηνοτροφία, τα αστικά λύματα από την οικιστική ανάπτυξη, τις επικίνδυνες ουσίες από τις βιομηχανίες κλπ.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει εναρμονίσει όλες τις Οδηγίες για προστασία των νερών και έχει θεσπίσει εθνική νομοθεσία με σωρεία Νόμων, Κανονισμών και Διαταγμάτων, ώστε να ανταποκριθεί στην εφαρμογή της Ευρωπαϊκής πολιτικής στην Κύπρο.

Πηγή:

Τμήμα Υδάτων Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Φυτέψτε τα δικά σας λαχανικά

Λόγω της οικονομικής κρίσης, πολλοί συνάνθρωποι μας αποφάσισαν να παράξουν τα δικά τους λαχανικά, είτε στην αυλή τους, είτε στο χωράφι τους. Αλήθεια, σκεφτήκατε ποτέ να παράξετε τα δικά σας λαχανικά; Είναι εύκολο και προσφέρει τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- Παράγετε φρέσκα προϊόντα για εσάς και την οικογένεια σας.
- Παράγετε υγιεινά λαχανικά χωρίς τη χρήση φυτοφαρμάκων.
- Με την κηπουρική γυμνάζετε τους μυς και την καρδία σας.
- Η ενασχόληση με τα λαχανικά (πότισμα, σκάλισμα, ξεχόρτισμα), διώχνει το άγχος και την πίεση της ημέρας.

Με την κηπουρική, νιώθετε περήφανοι, ανεξάρτητοι και αυτάρκεις, αφού παράγετε τα δικά σας προϊόντα από μόνοι σας.

Ένας σύγχρονος πράσινος πόλεμος

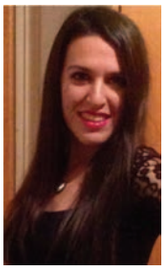

Ανδριάνα Καρόνια

Φυσικός

Αναμφισβήτητα, ζώντας σε μια εποχή του τεχνικού πολιτισμού, της μηχανής, της τεχνολογικής ανάπτυξης αλλά και της κατανάλωσης, η διατάραξη της οικολογικής ισορροπίας με τη συνεπαγόμενη μόλυνση του περιβάλλοντος, αποτελεί φλέγον ζήτημα. Ο άνθρωπος, το μοναδικό δημιούργημα της φύσης που κατόρθωσε να τη δαμάσει, να την αποκρυπτογραφήσει, την κατέστρεψε αλόγιστα καθώς η επέμβασή του ήταν καταλυτική. Η στυγνή εκμετάλλευση του φυσικού περιβάλλοντος από τον άνθρωπο μέσω της δυνατότητας που απέκτησε με τη χρήση τεχνολογικών επιτευγμάτων, επέφερε τη διατάραξη του οικοσυστήματος.

Ο σύγχρονος άνθρωπος, λοιπόν, στάθηκε αγνώμων απέναντι στη ζωοδότρα φύση. Αυτήν που κάποτε θεοποιούσε και είχε ως καταφύγιο, τώρα την καταστρέφει. Καταστρέφει τη μητέρα – φύση που του πρόσφερε και του προσφέρει τα πάντα. Στην προσπάθεια του να την υποτάξει, να τη δαμάσει, έφτασε στην υπερβολή και ξεπέρασε το μέτρο. Πίστεψε ότι είναι υπεράνθρωπος, έγινε αφύσικος και προέβη σε υβριστικές πράξεις που προμηνύουν την τραγική του πτώση.

Έτσι λοιπόν, το σήμα κινδύνου ηχεί μέσα από την τρύπα του όζοντος, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, την όξινη βροχή, την αλλαγή των κλιματολογικών συνθηκών. Η θερμοκρασία της γης αυξάνεται ραγδαία, ενώ η μεταβολή του κλίματος έχει επικίνδυνες επιπτώσεις στην ανθρώπινη ζωή. Η μείωση, από την άλλη, του όζοντος έχει επιπτώσεις στην αύξηση περιστατικών καρκίνου του δέρματος, καθώς και οφθαλμικών παθήσεων.

Επιπρόσθετα, τα απορρίμματα, τα χημικά απόβλητα, τα λύματα και τα καυσαέρια, ρυπαίνουν το περιβάλλον και μολύνουν την ατμόσφαιρα. Τα δάση καταστρέφονται, ενώ η χλωρίδα και η πανίδα βρίσκεται αντιμέτωπη με τον όλεθρο. Ο θαλάσσιος πλούτος καταστρέφεται καθημερινά με την ύπαρξη πετρελαιοκηλίδων, ενώ οι φυσικοί πόροι εξαντλούνται και το υπέδαφος φτωχαίνει.

Αντιμέτωποι, λοιπόν, με όλα αυτά τα αρνητικά που προκύπτουν από τη μόλυνση του περιβάλλοντος, απαιτείται άμεση αντιμετώπιση η οποία μπορεί να επιτευχθεί μέσω της οικογένειας, του σχολείου και της πολιτείας. Η απόκτηση περιβαλλοντικής συνείδησης καθίσταται αναγκαία, μέσα από μια εκπαίδευση και για χάρη του περιβάλλοντος. Σέβομαι το περιβάλλον, σημαίνει πως συνειδητοποιώ τη θέση μου μέσα στο χώρο στον οποίο ζω, άρα σέβομαι τον εαυτό μου. Επομένως, σέβομαι το φυσικό περιβάλλον και το προστατεύω για την πολυσήμαντη αξία του, γιατί είναι τροφός, πηγή έμπνευσης και δημιουργίας.

Εν κατακλείδι, επιστήμονες, ΜΜΕ, πνευματικοί άνθρωποι και διεθνείς οργανισμοί, πρέπει να διαφωτίσουν την κοινή γνώμη, ώστε να διαμορφωθεί και να εξαπλωθεί ένα οικολογικό κίνημα που θα αγκαλιάσει όλους, για τη σωτηρία του περιβάλλοντος. Η κρίση του περιβάλλοντος είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα και μόνο μια παγκόσμια ενεργοποίηση θα το λύσει. Άλλωστε, όταν το τελευταίο δέντρο καεί, ο τελευταίος ποταμός ρυπανθεί και πεθάνει και το τελευταίο ψάρι, τότε ο άνθρωπος θα διαπιστώσει πως δεν μπορεί να τραφεί με το χρήμα. Απαιτείται, λοιπόν, άμεση δράση, διότι οι καιροί ου μενετοί.

Η ΦΥΣΗ ΕΚΔΙΚΕΙΤΑΙ

Γαβριήλ Γαβριήλ

Διαχειριστής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων
Μηχανικός Περιβάλλοντος

Βρισκόμαστε ήδη στα πρόθυρα του 3ου παγκόσμιου πολέμου. Πρόκειται για ένα πόλεμο ενάντια στη φύση. Κατά συνέπεια, η απειλή που θα έρθει από τον ουρανό, δεν θα είναι πύραυλοι, αλλά η ενδυνάμωση του φαινομένου του θερμοκηπίου και συνεπώς η άνοδος της θερμοκρασίας, ενώ η απειλή για τη γη, θα προκύψει από τη διάβρωση των εδαφών.

Ποιός μπόρεσε να προβλέψει τις πρόσφατες πλημμύρες στην επαρχία της Λάρνακας με αποτέλεσμα υλικές ζημιές πολλές χιλιάδες ευρώ; Εδώ βρίσκεται μια σημαντική συνιστώσα του προβλήματος για τα χρόνια που έρχονται. Με τη διαπιστωμένη, χωρίς πια αμφιβολία, υπερθέρμανση του πλανήτη και τα ακραία καιρικά φαινόμενα που θα τη συνοδεύουν, είναι φανερό ότι η φιλοσοφία για την πρόληψη από καταστροφές, τόσο σε ατομικό, όσο και κυρίως σε επίπεδο κρατικού σχεδιασμού πρέπει να αλλάξει. Ο σχεδιασμός αυτός μέχρι σήμερα βασίζεται στις φυσιολογικές τιμές των φαινομένων που παρουσιάζονται σε μια περιοχή, αγνοώντας τις σπάνιες περιπτώσεις των έντονων καιρικών φαινομένων.

Αυτό, με τα νέα δεδομένα της συχνότητας εμφάνισης των φαινομένων αυτών, πρέπει να αλλάξει. Έτσι δεν μπορεί να αποκλείσει κανείς χαμηλές θερμοκρασίες και έντονες βροχοπτώσεις εκεί που οι βροχές και το κρύο σπάνιζαν.

Σύμφωνα με πρόσφατα κλιματικά μοντέλα, η κλιματική αλλαγή άρχισε και θα συνεχιστεί για εκατοντάδες χρόνια. Επίσης τα κλιματικά μοντέλα προβλέπουν ότι με τη θέρμανση της γήινης ατμόσφαιρας, ο ρυθμός εξάτμισης των επιφανειακών υδάτων και συνεπώς της βροχής θα αυξηθούν. Το μεγαλύτερο ποσοστό τους θα εκδηλώνεται με τη μορφή έντονων βροχοπτώσεων ή καταιγίδων ή με τη μορφή ήπιων βροχοπτώσεων μακράς διαρκείας.

Ο μοναδικός τρόπος που μπορούμε ως κοινωνία να προστατέψουμε τις μελλοντικές γενεές δηλαδή τα παιδιά των παιδιών μας είναι με το σεβασμό στο περιβάλλον. Για να έχουμε μια αρμονική συνύπαρξη με τη φύση ο άνθρωπος οφείλει να τη σεβαστεί και να συνεργαστεί μαζί της. Η φύση πάντα ακολουθεί το δρόμο της. Αν φράξουμε ένα ποταμό, έλεγαν οι προγονοί μας, ο ποταμός δεν θα ξεχάσει. Κάποτε θα περάσει με καταστροφικά αποτελέσματα για τις γύρω περιοχές. Η αειφόρος χρήση των πόρων του περιβάλλοντος δεν αφορά μόνο τους υπόλοιπους. Είναι υποχρέωση όλων μας.

Το σίγουρο είναι ένα: Δεν χρειάζεται να μας υπενθυμίσει κανείς ότι η φύση μπορεί να είναι αμείλικτη. Μαθαίνουμε να ζούμε με τα όλο και πιο απρόβλεπτα μέσα που μας προσφέρει, εξελισσόμαστε, προσαρμοζόμαστε ή πεθαίνουμε.

ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ

Τι πρέπει να κάνετε για να είστε προετοιμασμένοι...

- Βεβαιωθείτε ότι τα φρεάτια έξω από το σπίτι σας δεν είναι φραγμένα.
- Βεβαιωθείτε ότι οι υδρορροές εντός του σπιτιού λειτουργούν κανονικά.
- Περιορίστε τις μετακινήσεις σας στις απολύτως αναγκαίες.
- Αποφύγετε τη διαμονή και εργασία σε υπόγειους χώρους, αν αυτό δεν είναι απαραίτητο.

Κατά τη διάρκεια της πλημμύρας...

- Εγκαταλείψτε υπόγειους χώρους και μετακινηθείτε σε ασφαλές, υπερυψωμένο σημείο.
- Αποφύγετε τη μετακίνηση μέσα στους πλημμυρισμένους δρόμους.
- Μη διασχίζετε χειμάρρους πεζοί ή με το αυτοκίνητό σας.
- Αλλάξετε πορεία, αν οδηγείτε προς πλημμυρισμένη περιοχή.
- Εάν το αυτοκίνητό σας έχει ακινητοποιηθεί και ενδέχεται να παρασυρθεί ή να πλημμυρίσει, εγκαταλείψτε το αμέσως.
- Μείνετε μακριά από κομμένα ή πεσμένα στο έδαφος ηλεκτροφόρα καλώδια.
- Μην πλησιάζετε σε περιοχές, όπου έχουν σημειωθεί κατολισθήσεις.

Φωτογραφικό υλικό από τις πλημμύρες στη Λάρνακα στις 13/12/2014.
Πηγές: Sigmalive, Offside Cy

Ενδιαφέρουν και αυτά...

MARIE

(Mediterranean Building Rethinking for Energy Efficient Improvement)

Ο Δήμος Λάρνακας συμμετέχει ως εταίρος στο Έργο MARIE (Mediterranean Building Rethinking for Energy Efficient Improvement- Η Επανεξέταση της Ενεργειακής Απόδοσης των κτιρίων στη Μεσόγειο). Το Έργο συγχρηματοδοτείται κατά 85% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και κατά 15% από τους εθνικούς πόρους και υποβλήθηκε στα πλαίσια του Προγράμματος Διακρατικής Συνεργασίας MED (Europe in the Mediterranean).

Στο Έργο συμμετέχουν συνολικά 23 εταίροι, από 9 διαφορετικά κράτη (Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία, Ελλάδα, Κύπρος, Πορτογαλία, Μάλτα, Σλοβενία και Μαυροβούνιο) . Το Έργο θα διαρκέσει 36 μήνες και αποβλέπει στον καθορισμό των κοινωνικό-οικονομικών συνθηκών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων της περιοχής της Μεσογείου, την άρση των εμποδίων και τη δημιουργία βιώσιμων ευκαιριών ανάπτυξης.

Οι συνέργειες και τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου Έργου, θα έχουν ως απώτερο στόχο την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής της Μεσογείου. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Έργου ανέρχεται στα € 6.059.120,00.

Αποπερατώθηκε ο νέος δρόμος της Λεωφόρου Πιαλέ Πασά

Η αποπεράτωση της Λεωφόρου Πιαλέ Πασά και η φύτευση πρασίνου, βελτίωσε σημαντικά την παραλιακή εικόνα της πόλης. Επίσης η κατασκευή ταυτόχρονα ποδηλατοδρόμου και πεζόδρομου που ενώνει τις δύο παραλίες, Φοινικούδων και Μακένζυ, προσφέρει στους δημότες και στους επισκέπτες της Λάρνακας ιδανικό χώρο για περίπατο, άσκηση και ξεκούραση δίπλα από το κύμα.

Πεζόδρομος στην οδό Λεοντίου Μαχαιρά

Αποπερατώθηκε πρόσφατα η κατασκευή πεζόδρομου με την κάλυψη του καναλιού όμβριων νερών στην οδό Λεοντίου Μαχαιρά. Αυτό, είχε ως αποτέλεσμα τον εξωραϊσμό του χώρου, τη βελτίωση της υγειονομικής κατάστασης του καναλιού και την πρόληψη εκκόλαψης εντόμων.

Ενδιαφέρουν και αυτά...

Συνεργασία Δήμου Λάρνακας και Οργανισμού «Ανάκυκλος Περιβαλλοντική» για τη συλλογή ρουχισμού στη Λάρνακα

Επισημοποιήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2014, με υπογραφή πενταετούς Σύμβασης, η συνεργασία του Δήμου Λάρνακας με το μη κερδοσκοπικό Οργανισμό «Ανάκυκλος Περιβαλλοντική», η οποία ήδη ξεκίνησε από το 2010.

Η Σύμβαση περιλαμβάνει την τοποθέτηση 20 μωβ μεταλλικών κάδων μέσα στα Δημοτικά Όρια Λάρνακας για συλλογή ρουχισμού, ο οποίος θα προωθείται για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση.

Ο Οργανισμός μέσα από την προσπάθεια του αυτή, συμβάλλει τόσο στην ανακύκλωση, όσο και στην κοινωνική στήριξη των δυσπραγούντων συμπολιτών μας, αφού μετά τη διαλογή προσφέρονται δωρεάν σε εκατοντάδες άτομα που τα έχουν ανάγκη, στα καταστήματα αλληλεγγύης του Ανάκυκλου. Στη Λάρνακα, το κατάστημα του Οργανισμού «Ανάκυκλος Περιβαλλοντική» βρίσκεται στη Λεωφόρο Γρηγόρη Αυξεντίου αρ. 7.

Ο Δήμος Λάρνακας, καλεί το κοινό όπως χρησιμοποιεί τους κάδους αυτούς για τοποθέτηση ρουχισμού, καθώς επίσης τσαντών, ζωνών και ζευγαρωμένων παπουτσιών, βοηθώντας με τον τρόπο αυτό τους άπορους συνανθρώπους μας.

Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Συστήματος στο Δημοτικό Γκαράζ

Ο Δήμος Λάρνακας ολοκλήρωσε την εγκατάσταση και τη σύνδεση ενός συστήματος Συμψηφισμού μετρήσεων της εισαγόμενης από το Δίκτυο με την Παραγόμενη Ηλεκτρική Ενέργεια από Φωτοβολταϊκά Συστήματα (Net Metering), σύμφωνα με σχέδιο που εξήγγειλε η ΡΑΕΚ και που αφορούσε τις Τοπικές Αρχές.

Το σύστημα δυναμικότητας 3 KW, τοποθετήθηκε στο Δημοτικό Γκαράζ και αποτελεί ένα από τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο Αειφόρο Ενεργειακό Σχέδιο του Δήμου Λάρνακας για επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων 20-20-20 μέχρι το 2020.

Ακόμη υπάρχουν ασυνείδητοι!!!

Παρά τις προσπάθειες των Υπηρεσιών του Δήμου μας, εξακολουθούν ακόμη να υπάρχουν ασυνείδητοι συμπολίτες μας. Αναφερόμαστε στα περιττώματα των σκύλων που γεμίζουν τα πεζοδρόμια, τα πάρκα και το μονοπάτι της Αλυκής. Είναι τόσο δύσκολο να τα μαζεύουν και να τα πετάνε στο πλησιέστερο σκυβαλοδοχείο; Θα τους άρεσε να τα βλέπουν στη δική τους αυλή;

Ξεχνούν ότι η Λάρνακα είναι το σπίτι μας; Δεν γνωρίζουν ότι και αυτοί θα πληρώσουν ώστε κάποιος εργάτης να τα καθαρίσει;

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ

europe direct ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας

ΣΥΜΕΡΑ Οι φίλοι της ΘΑΛΑΣΣΑΣ